Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министрнүүдэй Советэй орган

...нгинай 1921 оной ...брин 21-hээ гарана | № 253 (14364) | 1976 оной октябрийн 28, четверг | Сэн 2 мунгэн.

Колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд! Газар тараалангай ба мал ажалай продуктнуудые үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха түсэбүүдэ, социалис уялгануудаа дүүргэхын тула бии байгаа бухы арга боломжонуудаа бүри hайнаар хэрэглэгты! Малай үбэлжэлгэ амжалтатай hайнаар үнгэргэхын түлөө тэмсэгты, ерэхэ жэлэй үндэр баян ургасын бата үндэhэ hуури табигты!

(КПСС-эй ЦК-гай гаргаhан Уряануудhаа).

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй Пленум тухай ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

1976 оной октябрийн 26-да КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленум СССР-эй ...дай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гүрэнэй табан жэлэй түсэб тухай СССР-эй арадай ажахые 1977 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб тухай, СССР-эй ...7 оной гүрэнэй бюджет тухай, СССР-эй 1975 оной гүрэнэй бюджедэй гүйсэдхэл ...ай асуудалнуудые зүбшэн хэлсээ.

Эдэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ нүхэд Г. В. РОМАНОВ—КПСС-эй ...нинградска обкомой нэгэдэхи секретарь, Ш. Р. РАШИДОВ—Узбекистанай Ком...тиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, А. В. КОВАЛЕНКО—КПСС-эй Оренбургын ...комой нэгэдэхи секретарь, Р. Ф. ГОРОЖАЕВА—Ростовско областиин „Золота...ский" совхозой кукуруза ургуулдаг звеное даагша, М. Г. ГАПУРОВ—Турк...менистанай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, П. Ф. ЛОМАКО—СССР-эй ...тэ металлургиин министр, Ф. Т. МОРГУН—Украинын Компартиин Полтавска ...комой нэгэдэхи секретарь, В. К. МЕСЯЦ—СССР-эй хүдөө ажахын министр, Г. И. МАРЧУК—СССР-эй Наукануудай академиин вице-президент, СССР-эй Наукануудай академиин Сибириин отделениин түрүүлэгшэ, Г. Л. МИХАЙЛОВ—Харьковска В. А. Малышевай нэрэмжэтэ транспортна машина бүтээлгын заводой токарь, А. Э. ВОСС—Латвиин Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь, К. Н. РУДНЕВ—прибор бүтээлгын, автоматизацилгын, хүтэлбэрилгын түхеэрэлгэнүүдэй министр үгэ хэлээ.

КПСС-эй ЦК-гай Пленум зүбшэн хэлсэгдэhэн асуудалнууд тушаа зохихо тогтоол абаа. Энэ тогтоол хэблэлдэ тунхаглагдаа.

КПСС-эй ЦК-гай Пленум эмхидхэлэй асуудал хаража үзөө.

Пленум КПСС-эй ЦК-гай секретаряар нүхэр Я. П. РЯБОВЫЕ hунгаа.

КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидадууд нүхэд В. А. КАРЛОВЫЕ, К. Н. БЕЛЯГЫЕ, Ф. Т. МОРГУНИИЕ Пленум ЦК-гай гэшүүд болгобо.

Энээгээр Центральна Комитедэй Пленум хүдэлмэрээ дүүргэв.

СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ 1976—1980 ОНУУДТА ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ ТАБАН ЖЭЛЭЙ ТҮСЭБЭЙ, СССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ ХҮГЖӨӨХЭ 1977 ОНОЙ ГҮРЭНЭЙ ТҮСЭБЭЙ, СССР-эй 1977 ОНОЙ ГҮРЭНЭЙ БЮДЖЕДЭЙ ПРОЕКТНҮҮД ТУХАЙ

КПСС-эй ЦК-гай ПЛЕНУМЭЙ ТОГТООЛ

...СР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүг...о гүрэнэй табан жэлэй түсэбэй, СССР-эй ара...жахые хүгжөөхэ 1977 оной гүрэнэй түсэбэй, ...эй 1977 оной гүрэнэй бюджедэй проектнүү...ол түлэб hайшааха, СССР-эй Верховно Сове...сессиин үзэмжэдэ тэдэниие табиха.

...ртиин XXV съездын зохёоhон социально-эконо...ка программые, гадаадын политическэ хараа ...мые, энэ Пленум дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Ге...льна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэ...гэ соо найруулагдаhан дүримүүд болон тоб...нуудые бэелүүлхэ талаар КПСС-эй Политбюрогой ажал ябуулгые бүрин хүсэдөөр hайшааха.

1976 оной даалгабаринуудые амжалтатайгаар бэелүүлжэ дүүргэхэ, 1977 оной арадай ажахын түсэбые, табан жэлэй түсэбые бухыдэнь заагагүй дүүргэхэ ябадалые хангаха шухала хэмжээнүүдые бэелүүлхыень союзна республиканууудай Компартинуудай ЦК-нуудта, партиин хизаарнуудай, областьнуудай комитедүүдтэ, бухы партийна организацинуудта дурадхаха. Угтамжын түсэбүүдые, дээшэлүүлэгдэhэн социалис уялгануудые үйлэдбэриин коллективүүдэй абажа, бэелүүлхэ хэрэггэнь онсо анхарал хандуулха. Арадай ажахын бухы hалбаринуудтахи ниитын үйлэдбэриин ашаг үрые, хүдэлмэриин шанарые бухы хэмжээгээр дээшэлүүлхэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ совет, ажахын органуудай, профсоюзай, комсомолой организацинуудай, ажалша коллективүүдэй хүсэл оролдолгые элсүүлхэ.

Научно-техническэ дэбжэлтые түргэдхэхын, түрүү дүй дүршэлые бүри үргэнөөр хэрэглэхын, ажалай бүтээсын ургалта түйлахын, продукци бүри ехээр гаргадаг болохын, ассортиментыень, шанарыень hайжаруулхын, арадай хэрэглэлэй эд бараа бүри үргэнөөр гаргадаг болохын тула байhан бухы нөөсэ арга боломжонуудаа хүсэдөөр ашаглаха.

Ажалай, материальна, финансово зөөрие гамтайгаар, ашагтайгаар хэрэглэхэ, капитальна hомололгын ашаг үрэ дээшэлүүлхэ ябадалые оролдосотойгоор түйлажа байха. Арбадахи түсэбтэ табан жэлые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалис мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхыень, тиигэжэ совет гүрэнэй экономическа түгэс хүсые саашадань үргэлжэлүүлхэ, арадай материальна болон культурна байдалай хэмжээе хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлхэ ябадал хангахыень коммунистнуудые, комсомолшуудые, бухы ажалшадые КПСС-эй Центральна Комитедэй Пленум уряална.

...ССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ СЕССИ

...СССР-эй юhэдэхи зарлалай Вер...но Советэй табадахи сесси ок...брин 27-до Москвада, Кремлиин ...ордон соо хүдэлмэрээ эхилбэ.

...СССР-эй Верховно Советэй Сою... Советэй ба Национальность...дай Советэй хамтын түрүүшын ...дани Национальностьнуудай ...дэй түрүүлэгшэ В. П. Рубенэй ...үтэлбэри доро үглөөнэй 10 сагта ...дээ.

...Нүхэд Л. И. Брежнев, Ю. В. Анд...в, В. В. Гришин, А. А. Громы..., А. П. Кириленко, А. Н. Косыгин, ...Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Т. ...уров, А. Я. Пельше, И. В. Поц...ный, Г. В. Романов, М. А. Сус..., Д. Ф. Устинов, В. В. Щербиц..., Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, ...М. Машеров, Б. Н. Пономарёв, ...Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, ...В. Капитонов, В. И. Долгих, ...Ф. Катушев, М. В. Зимянин, К. У. ...ненко, Я. П. Рябов гэгшэдэй ... hууханань, депутадууд бо... айлшад hуурияа бодожо, ...мэ, удаан үргэлжэлhэн альга ...лгаар угтаба.

...ессиин зүблэхэ зүйлые, мүн хү...эриинь гуримые депутадууд нэ...дүгаар баталаа.

...ессиин зүблэхэ зүйлдэ имэ ...далнууд табигдана:

... Украинын ССР-hээ, Грузиин ...Р-hээ, Литвагай ССР-hээ СССР-... Верховно Советэй Президиумэй ...үлэгшын орлогшонор тухай.

... СССР-эй арадай ажахые 1976—...980 онуудта хүгжөөхэ гүрэнэй ... жэлэй түсэб тухай.

3. СССР-эй арадай ажахые 1977 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб тухай.

4. СССР-эй 1977 оной гүрэнэй бюджет тухай ба СССР-эй 1975 оной гүрэнэй бюджедэй гүйсэдхэл тухай.

5. «Түүхын ба соёлой памятнигуудые сахин хамгаалха, хэрэглэхэ тухай» СССР-эй Хуулиин проект тухай.

6. Эхэнэрнүүдэй ажалай ба ажаhуудалай, эхэнүүд болон үхибүүдые хамгаалха асуудалнуудаар Союзай Советэй, Национальностьнуудай Советэй саг үргэлжын комиссинуудые байгуулха тухай.

7. СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указуудые баталха тухай.

Депутадууд СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшонороор имэ хүнүүдые нэгэн дүүгаар hунгаа гэбэл: Украинын ССР-hээ — Украинын ССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ депутат **А. Ф. Ватченкыс**, Грузиин ССР-hээ — Грузиин ССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ депутат **П. Г. Гилашвилиие**, Литвагай ССР-hээ — Литвагай ССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ депутат **А. С. Баркаускасые**.

СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын орлогшо, СССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ депутат **Н. К. Байбаков** зүблэхэ зүйлэй хоёрдохи ба гурбадахи асуудалнуудаар элидхэл хэбэ.

(ТАСС).

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА ШАЛГАЛТЫН КОМИССИДА

КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин заседани октябрийн 26-да болоо.

КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин хүдэлмэри тухайда тэрэнэй түрүүлэгшэ Г. Ф. Сизов мэдээсэбэ.

КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин 1977 оной хүдэлмэриин түсэб заседани дээрэ харагдаhан ба баталагдаhан байна.

КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин түрүүлэгшын орлогшые hунгаха асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин түрүүлэгшын орлогшоор КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүн, «Партийная жизнь» гэжэ журналай ахамад редактор М. И. Халдеев hунгагдаба.

(ТАСС).

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПАЛАТАНУУДАЙ СТАРЕЙШИНЭНҮҮДЭЙ СОВЕДҮҮДЭЙ ЗАСЕДАНИ

СССР-эй Верховно Советэй Союзай Советэй ба Национальностьнуудай Советэй Старейшинэнүүдэй Советүүдэй хамтын заседани октябрийн 26-да Кремль дотор боложо, СССР-эй юhэдэхи зарлалай Верховно Советэй табадахи сессиин зүблэхэ зүйлэй ба хүдэлмэриин гуримда хабаатай асуудалнууд хаража үзэгдөө.

Союзай Советэй түрүүлэгшэ А. П. Шитиков эдэ асуудалнуудаар мэдээсэл хэбэ. Заседаниие Национальностьнуудай Советэй түрүүлэгшэ В. П. Рубен хүтэлбэрилөө.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПАЛАТАНУУДАЙ МАНДАТНА КОМИССИНУУДАЙ ЗАСЕДАНИ

СССР-эй Верховно Советэй Союзай Советэй ба Национальностьнуудай Советэй Мандатна комиссинуудай заседанинууд октябрийн 26-да боложо, гаража ошогшодой орондо зарим hунгуулиин округуудhаа hунгагдаhан депутадуудай түлөөлэлгэнүүд шалгагдаба.

(ТАСС).

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ЗАСЕДАНИ

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй заседани октябрийн 26-да Кремль дотор Н. В. Подгорныйн хүтэлбэри доро болобо. СССР-эй юhэдэхи зарлалай Верховно Советэй табадахи сессиин зүблэхэ зүйл тухай, хүдэлмэриин гурим тухай дурадхалнуудые бэлдэхэ ябадалтай холбоотой асуудалнуудые Президиум зүбшэн хэлсээд, зохихо тогтоол гаргаа.

СССР-эй Верховно Советэй Президиум СССР-эй Верховно Советтэ СССР-эй правительствын хүргэhэн СССР-эй арадай ажахые 1976 — 1980 онуудта хүгжөөхэ гүрэнэй табан жэлэй түсэб, СССР-эй 1977 оной арадай ажахын түсэб ба бюджедые, тэрэшэлэн 1975 оной бюджедэй гүйсэдхэл тухай тоосоое комиссинуудай даб дээрэ хаража үзэhэн тухай Союзай Советэй ба Национальностьнуудай Советэй Түсэблэлгын-бюджетнэ болон бусад саг үргэлжын комиссинуудай мэдээсэлнүүдые соносоо.

Олон жэлдэ үнэн сэхээр ажаллаhанайнь түлөө «Ажалай ветеран» гэhэн медаляар ажалшадые шагналгын гурим тухай асуудал Президиум дээрэ зүбшэн хэлсэгдээд, зохихо тогтоол баталан абтаа.

Тэрэшэлэн гүрэнэй ажабайдалда хабаатай бусад асуудалнууд харагдаhан байна.

(ТАСС).

ЗАМБУУЛИН СООГУУР ДАБШАЛГЫН ШЭНЭ ШАТА

«Союз-23» гэжэ онгосын экипаж—Вячеслав Зудов ба Валерий Рождественский замбуулинай замаар дабшажа дүүргэhэнэй удаа октябрийн 26-да Звездный хотодоо бусажа ерэбэ.

Замбуулин соогуур анха түрүүн ниидэhэн баатарнууд, мүн өөhэдынгөө түрүүшын ниидэлгэдэ бэлдэжэ байhан залуу космонавтнууд Вячеслав Зудовые, Валерий Рождественскиие угтахаяа аэродромдо ерээ.

Энэ үдэр Юрий Гагаринай памятнигай дэргэдэ тус экипажай табиhан улаан гвоздика сэсэгүүд замбуулин хүдар совет хүнүүдэй анха түрүүн ниидэлгын ба шэнэ үеын совет космонавтнуудай ябуулжа байгаа хүдэлмэриин үг залгамжалгынь үшөө нэгэ hүлдэ тэмдэг болоно. Звездный хотын соёлой байшан дотор болоhон митинг дээрэ үгэ хэлэгшэд — замбуулинай техникын гол эрдэмтэд ба конструкторнууд. «Союз-23» онгосын экипажай гэшүүд. Космонавтнуудые бэлдэдэг түбэй түлөөлэгшэд энэ орео нарин, hонирхолтой хүдэлмэри тухай мэдээсээ.

Н. ЖЕЛЕЗНОВ,
ТАСС-ай тусхай корр.
Звездный хото.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ САГ ҮРГЭЛЖЫН КОМИССИНУУДТА

Буряадай АССР-эй юhэдэхи зарлалай Верховно Советэй дүрбэдэхи сессиин 1976 оной ноябрийн 25-да зарлагдаха болоhонтой дашарамдуулан, республикын арадай ажахын 1976—1980 онуудай гүрэнэй табан жэлэй түсэб Буряадай АССР-эй арадай ажахые 1977 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб, мүн Буряадай АССР-эй 1977 оной гүрэнэй бюджет ба 1975 оной бюджедэй гүйсэдхэл тухай асуудалнуудые уридшалан хаража үзөөд, эдээн тухай тобшололнуудаа бэлдэхыень Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Түсэблэлгын-бюджетнэ, hалбаринуудай комиссинуудта, залуушуулай хэрэг эрхилдэг комиссида Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиум даалгаба.

Энээнтэй дашарамдуулан, республикын Верховно Советэй саг үргэлжын комиссинуудай түрүүлэгшэнэрэй хамтын зүблөө Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумдэ үнгэргэгдэжэ гүрэнэй түсэб ба гүрэнэй бюджедые уридшалан хаража үзэхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Буряадай АССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ нүхэр Раднаев Д. Н. Т., республикын финансын министр нүхэр Ендонов Ч. В. гэгшэд зүблөөн дээрэ үгэ хэлэhэн байна.

Буряадай АССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ нүхэр Семёнов Б. С., республикын Верховно Советэй Түсэблэлгын-бюджетнэ комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Лысов В. Ф. гэгшэд саг үргэлжын комиссинуудай ба зүбшэгдэхэ асуудалнуудые урид хаража үзэлтые бэлдэдэг хүдэлмэришэ бүлэгүүдэй ажалай гурим тухай хөөрэhэн байна.

ЗОРИhОНДОО ХҮРЭНЭ

«Коммунизм» колхозой малшад юhэн hарын туршада гүрэндэ 2400 центнер мяха тушааха түсэбөө 2969 центнертэ хүргэжэ, даабарияа 112 процент бэелүүлбэ.

Тиихэдэ гүрэндэ 9150 центнер hү тушааха түсэбөө 102 процент дүүргээ гэхэ гү, али тоhоной заводто 9317 центнер эрхим шанартай hүн эльгээгдээ. Мүн таряа хуряалга амжалтатай ябаа. Эрхим комбайнернууд Оленников Тимофей Кондратьевич, Вдовин Федор Ивановия гэгшэд тус тустаа 5 мянга гаран центнер ороохо сохижо, түрүү зэргэдэ гараа.

Л. УНИЧ.
Мухар-Шэбэрэй аймаг.

...АМСЫГАА ШУУН ОРОЛСООД

...шленностьда үргэ...рэглэгдэдэг известняк ...алтажа. hайн шанар...лэдбэрилхэ хэрэг... Татарский Ключ ...правлениин коллек...харал табина. Кол... шэнэ онол арга, ...техникэ хэрэглэхэ, ...зүбөөр эмхидхэхэ гэжэ эрмэлзэнэ. Известняк hайнаар бутаруулха талаар hүүлэй сагта ехэ ажал хэгдэнэ. Часай туршада 200 тонно известняк бутаруулан тээрэмдэхэ ПСУ-200 түхэлэй түхеэрэлгэ тодхогдоо hэн.

Юhэн hарын түсэбhөө гадуур 30 мянган тонно продукци гаргаhан байнабди.

Хүн бүридэ 7011 түхэригэй продукци гаргаха даабари үнэндөө 7149 түхэригтэ хүргэгдөө. Продукци худалдаха даабари 181 мянган түхэригөөр үлүүлэгдэбэ.

Е. САВЕЛЬЕВА,
Татарский Ключ карьероуправлениин экономист.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЭ КОММУНИСТНУУДАЙ АНХАРАЛДА

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Хүдөө ажахыда тон харюусалгатай хаһа — малай үбэлжэлгэ эхилбэ. Тиимэһээ колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд,партийна комитедүүд болон организацинууд мүнөөдэрэй шухалын шухала энэ асуудалда гол анхаралаа табижа байһаниинь мэдээжэ ха юм.

Һаяхана Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой партийна комитедэй заседани дээрэ «Гурбадахи (Түхэмэй) отделениин малшадай хэр бэлэдхэлтэй ниитын малай үбэлжэлгэдэ орожо байһан тухай» асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ. Парткомой гэшүүд энэ асуудал алишье талаһаань тэгшэ зүбөөр хаража үзэхын тула ехэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулһан, байра дээрэнь ошожо адууһа малай байра, хүн зоной һуудал байдал шалгаһан, үбһэ ногоогоор болон бэшэшье тэжээлэй зүйлнүүдээр хангагдаһыень шалгажа үзэһэн байха юм.

Парткомой заседани дээрэ тоосоо хэһэн колхозой тус отделениие эрхилэгшэ А. Г. Гомбоев мүнөө жэлэй малай үбэлжэлгэдэ 12 мянган толгой хонин (18 отара болгожо хубаагдаһан) 550 толгой эбэртэ бодо мал ороод байна гэжэ нэн түрүүн элидхэбэ. Тиигэбэшье мүнөө болотороо малай байрануудай задагай зайдан, заһабарилгын хүдэлмэриин үнжагайржа, хангалтагүйгөөр ябуулагдажа байһан тухай хөөрөөд лэ, саашань ямар хэмжээнүүдые абажа, энэ ехэ, хүдэлмэри ойрын сагта дүүргэхэ, үбэлэй үедэ малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ талаар хэгдэжэ байһан тухай хэлэхэ юумэ элидхэлшэ оложо ядаба. Юуб гэхэдэ, отделениие эрхилэгшэд, партийна эхин организаци болон тэндэхи мэргэжэлтэд малай үбэлжэлгын тон шухала асуудалда анхаралаа табяагүй, энэ талаар хараалһан ямаршье түсэбгүй байшоо ха юм. Таряа хуряалгын асуудалнуудые шиидхэнэбди гэжэ шалтаг бэрлаад, һүүлшын үдэрнүүд болотор малай үбэлжэлгэдэ хабаатай хэмжээ ябуулгануудые бэелүүлжэ шадаагүй байһаниинь эли болобо.

Мүнөө болотороо үнеэд газаа байрална. Юуб гэхэдэ, үнеэдэй байрые заһабарилха, тэрэниие дулаасуулха түхеэрэлгэнүүдые хабсаргаха хүдэлмэри ехээр удаараа. Котельнэ бэлэн бэшэ. Үнгэрхэдөө үнеэдэй байрын үүдэнүүдые хэхэ хүн олдоогүй байшоо.

Залуу малай байха байра, үнеэдэй тугаллаха таһалга, тугалнуудай байра баһал имэрхүү байдалтай. Нэгэ заримдань хабарһаа хойшо хүнэй гар хүрөөгүй. Мүнөө үедэ, газаа байрын саһанай ороод байхада имэ задагай тулюур байдалтай байха гээшэ ёһотойл харюусалгагүй ажалай үрэ дүн гэжэ парткомой заседани дээрэ тон зүб шүүмжэлэгдэһэн байна.

Иимэ байдалһаа боложо малай хүсэ шадал буурана, үнеэдэй һү һаали доошолно гэжэ парткомой заседани дээрэ үгэ хэлэһэн колхозой ахамад зоотехник, парткомой гэшүүн А. Б. Бутуханов тэмдэглэбэ. Отделениин хүтэлбэрилэгшэд, зоoветмэргэжэлтэд ажал хүдэлмэрээ һайнаар эмхидхэжэ шаданагүй, гүнзэгыгөөр шэнжэлжэ үзэнэгүй, үнгэрхэдөө түсэб, уялгануудайнгаа дүүргэлтэ мэдэнэгүй гэжэ үгэ хэлэгшэ онсо тэмдэглэһэн байна.

Тус отделенидэ бүхыдөө хонидой 18 отара, тэдэнэй 9-ниинь хурьгалха хонидой отаранууд үбэлжэхэ болоно. Теэд эндэшье дутуу дунданууд олон. Хонидой байрануудай ехэнхинь заһабарилагдаагүй, хэдэн жэлэй наг шэбхэнь сэбэрлэгдээгүй байһан зандаа. Малшадай гэр байрыень һайнаар бэлдэхэ асуудалда анхарал багаар табигдана. Энэ жэлэй үбһэ, таряа хуряалга оройтожо, һая болотор зелёнкоёо суглуулаагүй байгаа. Фермэ болон отара шадарай зелёнко поли дээрэ сомогдобошье, хонидой байрын хажууда зөөжэ асарха ябадал хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Отделениин мэдэлдэ байһан машина, трактор аша үрэтэйгээр ашаглагданагүй, ажалайнь бүтээсэ бага. Парткомой заседани дээрэ уригдаһан тус отделениин тракторна бригадын бригадир П. Л. Гылыков «Би трактор, машинануудые отделениие эрхилэгшын мэдэлдэ эльгээгшэб, хаана, яажа хүдэлһыень мэдэнэгүйб». — гэжэ хэлэһэниинь гайхалтай. Энэмнайл харин тон лэ харюусалгагүйгөөр, «намһаал саашаа» гэһэн бодолтойгоор ажаллажа байһанай эли тодо гэршэ болоно бэшэ аал. Отделенидэнь К-700 түхэлэй хоёр трактортай аад, эгээл иигэжэ хүдэлһэнэй эсэстэ намарай паар хахалха түсэбтэ даабари дүүргэгдээгүй байшоо ха юм. Һолоомо, үбһэ багсалха, зөөхэ хүдэлмэри һулаар ябуулагдана.

Парткомой даабаряар үбэлжэлгын ябаса шалгаһан Б. А. Табутаров, Д. С. Лумбунов болон бусад парткомой гэшүүд отделениин хүтэлбэрилэгшэдэй, нэн түрүүн А. Г. Гомбоевой, тэрэнэй орлогшо Д. У. Аюшеевэй ажал хүдэлмэридөө хайша хэрэгээр хандадаг, ажалай эмхидхэлэй эбсэшэгүй муу байһан тухай, мүн ажалшадай дунда ниитэ-политическэ, ойлгуулалгын болон эмхидхэлэй хүдэлмэриин эрилтэ багатайгаар ябуулагдадаг байһан тушаа этигэмэ тоо, баримтануудтайгаар хэлэһэн байна. Гэхэтэй хамта үгэ хэлэгшэд иимэ муу байдалһаа дары гараха, бии байгаа дутуу дундануудаа ойрын сагта усадхаха, үбэлжэлгын үедэ мал ажалай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ талаар олон дурадхал, һанамжануудые парткомой заседани дээрэ оруулба.

Колхозой парткомой энэ шухала асуудалаар таарамжатай тогтоол абахадаа, бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэмжээ ябуулгануудые баталһан байна. Тэрээн соонь ямар даабари, хэнэй, ямар саг болзорто дүүргэхэ тухайнь тодорхойгоор бэшэгдэнхэй. Иигэжэ үбэлжэлгын айхабтар харюусалгатай хаһын эхилһэнһээ хойшо XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин энэ шухала асуудалда анхаралаа хандуулжа байһаниинь һайшаалтай. Гансал баталан абаһан тогтоолоороо һэлаагаа амарха бэшэ, харин тэрэниие бодото дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ коммунистнуудай болон колхозой бүхы гэшүүдэй хүсэл оролдолго элеүүлхэ ёһотой гэжэ һанагдана.

П. НИМАЕВ.

ЭМХИДХЭЛШЭДЭЙ ҺУРАЛСАЛ

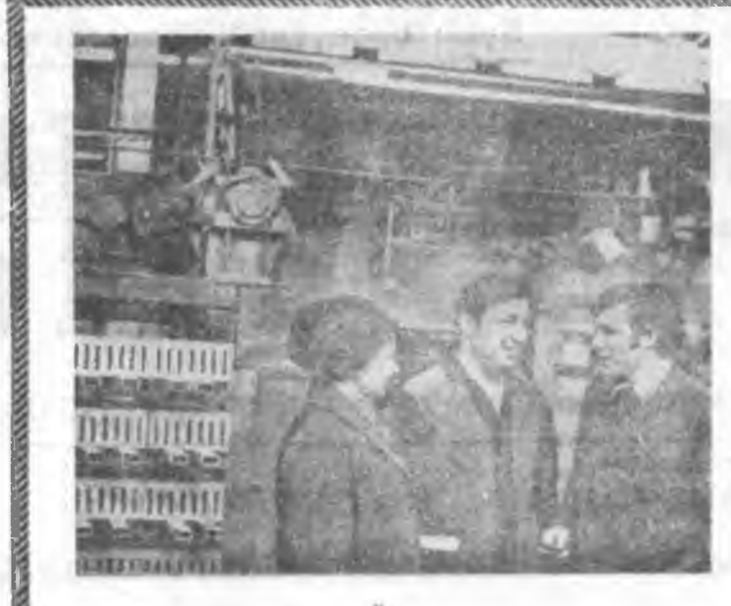
КПСС-эй Хэжэнгын райкомой партийна бүлэгүүдэй эмхидхэлшэдэй семинар үнгэргэбэ. Партийна бүлэгүүдэй хүдэлмэриин гол асуудалнуудаар КПСС-эй райкомой таһагуудые даагшанар Г. З. Бальжиров, Б. Х. Жамбалов, инструктор Б. Р. Адвокатов гэгшэд элидхэлнүүдые энэ семинар дээрэ хэһэн байна.

Хэжэнгын, Загаһатын совхозуудай парткомой секретарьнар Б. Ц. Цыдыпов, С. Ц. Цыбжитов гэгшэд партийна бүлэгүүдэй хүдэлмэриие хүтэлбэрилдэг дүй дүршэл тухайгаа хөөрөө.

Коллективэй гэшүүдэй харюусалга дээшэлүүлхэ талаар партийна бүлэгэй эрхилдэг хүдэлмэри тухай Чисаанын совхозой Булагай һү һаалиин фермын партгрупорг Х. Ц. Буянтуева һуралсалда хабаадагшадта элидхээ.

Семинарай түгэсхэлдэ «Знание» бүлгэмэй аймагай отделениин харюусалгата секретарь Ц. Н. Цыренжапов уластоороидын байдал тухай асуудалаар лекци уншаһан байна.

Р. ЦЫМПИЛОВ.

ТАБАН ЖЭЛЭЙ БАРИЛГАНУУД

ШЭНЭ ЗАВОД АШАГЛАЛГАДА ОРОБО

Ханын материалнуудые үйлэдбэрилхэ энэ заводые ашаглалгада оруулха тухай үнинһөө хэлсэгдээ һэн. Харин Гүрэнэй комисси энэ заводые һаяхан ашаглалгада тушаан абаа.

Заводой хүдэлжэ байгаа предприятинуудай тоодо орожо, продукци үгэжэ эхилһэнэй һүүлээр эндэ ерээбди.

— Энэ хэдэн үдэрэй туршада хэды зэргын продукци бүтээгдээб, — гэжэ һонирхобобди.

— Нэгэ миллион хэһэг хирпиисэ хэбтэ хэгдээ, тэрэнэй 700 мянганиинь галдагдан гаргагдаа, 650 мянганиинь худалдагдаа, — гэжэ заводой хүтэлбэрилэгшэд бидэнэртэ мэдээсэбэ.

Һаяхан ашаглалгада тушаагдаһан аад, ехэ продукци бүтээгдээ, энэ хэбээрээ хүдэлжэ байбал, шухала хирпиисэ галдагдажа, шэнэ барилганууд энэ шухала ханын материалаар дуталдахаа болихонь ха юм гэбэбди.

— Иимэ тобшолол хэхэнь үшөө эртэ байна, — гэжэ заводой директор Дмитрий Николаевич Пирогов хэлэнэ. —Гүрэнэй комиссиин тушаан абахаһаа холо урид завод хирпиисэ галдан гаргажа эхилээ. Манай заводой үйлэдбэри бидэнэрэй урда иимэ эрилтэ табиһан байна.

Автомат аргаар хүсэд хангагдаһан иимэ завод орон доторнай түрүүшынхеэ баригдаа. Тиимэһээ түхеэрэлгэ, лининүүдые, автомат оньһо хабсарган тодхохотой хамта, продукци бүтээгдэжэ эхилһэн, элдэб туршалга, шалгалга хэгдэһэн юм.

Ахамад инженер Игорь Михайлович Орловтой завод соогуур ябажа. үйлэдбэригэйнь танилсабабди.

— Эдэ бүхы лини, түхеэрэлгэнүүд оронойманай заводуудта бүтээгдэһэн, — гэжэ тэрэ тайлбарилна. Түрүүшынхеэ манай заводто туршагдажа эхилээ. Тэдэнэй нэгэ заримыень тодхон холбоходомнай, хоорондоо таараха үгөөгүй, Тиимэһээ Ленинградай «ВНИИстройтмаш», Кемеровскэ стронмаш заводой, Симферополиин машина бүтээлгын заводой. бусад зарим предприяти, институдай мэргэжэлтэд манай эндэ ерэжэ, туһаламжа хүргэлэн байна.

Жэлдээ 50 миллион хэһэг хирпиисэ галдан гаргаха хоёр лини заводто тодхогдонхой, хүсэд оньһожоруулагдаһан байха юм. Кнопко дарахадал хүдэлхэ ёһотой автомат линиин хажууда мүнөө хүдэлмэришэд зогсонхой. Тэдэнэр зарим ажалаа гаран хүсөөр бүтээнэ.

Хоёр линиин нэгэниинь холбон тааруулагдажа, продукци үгэжэ эхилээ. Нүгөөдэ линиинь үшөө шалгагдаха. мэргэжэлтэдэй туһаламжаар нарижуулан һайжаруулагдаха байна. Иимэ хүдэлмэри хэхын тула үшөө хэды саг хэрэгтэй. Тиимэһээ гүрэнэй комисси мүнөө дээрээ жэл соо 25 миллион хэһэг хирпиисэ галдан гаргахаар заводые ашаглалгада тушаан абаа.

Галдагдаагүй ябталаатай хирпиисэ завод соо ехэ. Тэрэ бага зэргэ хатаагдаад, галдалгын пеэшэндэ оруулагдаха юм. Хирпиисэ галдалгын тоннельнэ пеэшэн 120 метр утатай, досоогоо хэдэн таһагтай юм. Пеэшэн соо хирпиисэ түрүүшээр хатаагдана, саашаа дулаасуулагдана, тииһэнэй һүүлээр 950—1000 градус халуунтай таһаг соо оруулагдажа галдагдадаг. Тэндэһээ хүргэхэ таһагаар дамжуулагдан, бэлэн хирпиисэ болон гаргагдана.

Пеэшэн 55 минута бүхэндэ 3 мянган, али сүүдхэ соо 72 мянган хирпиисэ галдан гаргаха шадалтай. Проектын ёһоор хоёр иимэ пеэшэн, тайлбарилан хэлэхэдэ, технологическа лини бүхэндэ нэгэ пеэшэн хүдэлгэгдэхэ ёһотой юм.

Загорско заводой хирпиисэ һайхан улаан үнгэтэй, жэгдэшье, елэгэршэс. Тэрэ юрын хирпиисэһээ 2,12 дахин ехэ юм. Дундаа нариихан хэдэн хүндытэй гэжэ тэрэниие хэлгэдэ лэгдэхэ шабарай 25 тые алмаха техно байна.

Заводһоо 3 километр зарта оршодог шабар тэшэ хирпиисэ галдал рэглэгдэнэ. Шабарай һайн Керамическа гэжэ нэрлэгдэдэг энэ сэ ехэ бэхи, хүйтэ дул айхагүй юм. Тусхай шалга хэхэдэ хирпиисэ цикл гаража шадаа. хирпиисэ 15 циклтэй юм. Бэхи талаараа 150 да хүрэхэ юм.

Тиимэһээ энэ хирп ямаршье барилгада жэ боломоор «Бурятгра проект» институт шэнэ хэлэй хирпиисэ хэрэгл рилга хэхэ проект захалаа, Даб дээрээ энэ ниисээр авиазаводой гай ,Буряадай барилг равлениин 4-дэхи СМ барилгашад гэр байра, гэн автомашинануудай ническэ хангалгын барижа байнхай.

Заводой мэргэжэлтэд дэлмэрилэгшэд техно ска линиие һаадгүйгөөр дэлгэхэ, барилгада хэрэгтэй ханын энэ ма ехээр гаргаха гэжэ ан

Тэдэнэр заводои түхэ гэ хабсарган тодхохо туһаламжа хүргэхын эндэ ерэһэн мэргэжэл хамта барилгын үедэ түхеэрэлгэ нарижуулан жаруулаа. Ахамад энерг Юрий Николаевич За мастер Павел Зайцев бэриин түхеэрэлгэ руулха хэрэгтэ бага хубита оруулаа.

Завод заһабариин ме ческа өөрын мастерско нэгэ час соо 21 тонно уурал үйлэдбэрилхэ нэтэй, уһа хүргэхэ түхэ гэтэй. Эдэ бүгэдэ нэ мэл нэгэ үйлэдбэри хүдэлжэ, продукци бү эхилээ.

Завод байгша жэлэй һ шын квартал соо хоёр м он хирпиисэ городой барилгануудта эльгээхэ баритай юм

С. БАРДАМОВ

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: за цех соо. Шэнэ түхэлэй пиисэ автомашинан ашагдажа, барилгын та нуудта эльгээгдэхээ

Н. ЕФИМОВ

ЕХЭ ТУҺАЛАМЖА ХҮРГЭГДӨӨ

Таряа болон мал ажалай продуктнуудые элбэгээр абажа, гүрэндэ ехээр худалдахын тула Хяагтын аймагай колхоз, совхозууд ургасаяа гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абалгада бүхы хүсэеэ элсүүлнэ. Мүн ургаса хуряалгада Хяагта хотын промышленна предприятинууд, эмхи зургаанууд эдэбхитэйгээр хабаадаа гэжэ онсо тэмдэглэмээр.

Түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэлдэ колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд ургасаяа һайн шанартайгаар хуряахын тула бригада, звенонуудай дунда социалис мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ. Ажалдаа эрхим үрэ дүнгүүдые туйлаһан ажалай түрүүшүүл саг үргэлжэ урмашуулагдаһан байна. «Родина» колхоз, Хяагтын совхоз гүрэндэ таряа худалдаха түсэбөө аймаг соогоо түрүүлэн дүүргэжэ шадаа. Тус ажахынууд мүнөө үедэ түсэбһөө гадуур гүрэндэ таряа тушаажа байна.

Ажахынуудай луговодуудай оролдосотойгоор хүдэлһэнэй ашаар аймаг дотор 107 мянган тонно үбһэ тэжээл бэлэдхэгдээ. Мүн овощ, хартаабхын ургаса хуряалга дүүргэгдээ.

Колхоз, совхозуудта һайжаруулагдаһан бэлшээри хорёолхын тула хотын промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд воскресннгуудые үнгэргэжэ, һургааг, запло дуудые олоор отолоод, тэдэнээ шэрэһэн байха юм. Шефүүдэй хүсөөр хоёр жэлэй туршада ажахынуудай һайжаруулагдамал бэлшээринүүд олоор хорёологдоо.

Хотын предприяти, эмхи зургаанууд набшаһата тэжээл, үбһэ бэлэдхэхэ, сенаж, силос дараха хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадаһан байна. «Пограничный», Хяагтын, Ехэ-Нугын совхозуудай, «Дружба», «Заря» колхозуудай хониной фермэнүүдтэ шефүүдэй хүсөөр 4 мянган центнер набшаһата тэжээл бэлэдхэгдэнхэй.

Үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэдэ хүдэлгэгдэхөөр шефүүдэй 27 трактор механизаторнуудтаяа эльгээгдэһэн. Городой ажалшад колхоз, совхозуудта 5 мянган центнер һайн шанартай үбһэ тэжээл бэлэдхэжэ үгөө.

Таряа хуряаха хүдэлмэриин эхилэмсээр үйлэдбэриин 200 түрүүшүүл хүдөө эльгээгдэһэн байна. Тэдэнэй тоодо комбайнернууд, механизаторнууд болон хүдөө ажахын бусад мэргэжэлтэд оролсоо һэн. Поли дээрэһээ орооһо шэрэлгэдэ, гүрэндэ тушаагдаһан ургаса зөөлгэдэ промышленна предприятинуудай, эмхи зургаануудай ашаанай 60 машина хүдэлгэгдөө.

Городой ажалшад, һургуулинуудай һурагшад хартаабхашадта ехэ туһа хүргөө. Хартаабха хуряалгын үедэ үдэр бүри 300 шахуу хүн хабаадаа. Ю. А. Гагаринай, А. С. Пушкинай нэрэмжэтэ һургуулинуудай, найман жэлэй интернат-һургуулиин һурагшад энэ харюусалгатай хүдэлмэридэ илангаяа эдэбхитэйгээр хабаадаһан «Пограничный», Хяагтын совхозуудай дирекци, парткомууд хартаабха хуряалгада эдэбхитэйгээр хабаадалсаһан эдир туһалагшадтаа баяраые хүргэһэн байха юм.

Хяагтын медицинын училищиин 250 студент Ранжуровай нэрэмжэтэ, «Дружба», «Родина» колхозуудай, Хүдэриин, Алтайн совхозуудай таряанай тоог дээрэ, хартаабха малталгада, куузчку хуряалгада һара үлүүтэй саг соо хүдэлһэн байна. Багша Ю. Н. Хороших гэгшын даадаг бүлэг студентнэр «Заря» колхоздо хартаабха малтаа. Тэдэнэр үсөөхэн үдэрэй туршада 15 гектар талмайн ургаса һайн шанартайгаар хуряаба. Мүн тэдэнэр энэ хүдэлмэрээ амжалтатайгаар дүүргэжэрхёод. таряанай тоог дээрэ буулгагдаһан орооһо сэбэрлэлгэдэ ажаллаа. Орооһо сэбэрлэхэ хүдэлмэридэ табигдаһан студентнэр ажалаа хоёр халаанда ябуулаа. Студентнэр Валерий Будаев, Николай Буренок, Анатолий Шульгин, Рита Алемасова болон бусад онсо шалгарһан байна.

Городой ажалшадай туһаламжа үзүүлһэн тухай хэлэхэ болоо һаа, баримтанууд ехэ олон. Тиитэжэ аймагай колхоз, совхозуудта ехэ туһа хүргэгдэ.

С. КЛИМОВ
Хяагтын городской Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ.

ОРОЛДОСОҺОО ЭХИТЭ

«Восточные Саяны» колхозой Тальска һү һаалиин фермын коллектив нёдондо жэл 3730 центнер һү һааһан юм. Һаамхай үнеэн бүриһөө 2082 килограмм һүн абтаа гэхэ гү, али 1974 онойхидо орходоо 565 центнерээр ехэ болоно. Энэ жэлэй эхинһээ эршэтэйгээр ажаллажа, фермын һаалишад 9 һарын туршада хамталаа 3534 центнер һү һаажа, гурбадахи кварталай түсэб урагшатайгаар дүүргэнхэй.

Фермые даагша Галина Николаевна Деминагай оруулһан хубита нилээд ехэ. Урдань тэрэ һаалишанаар хүдэлһэн, дүй дүршэлтэй болоһон юм. Тиимэһээ фермые даагшаар томилогдоһон байгаа. Ажалдаа оролдосотой, эдэбхи үүсхэл гаргажа, суг хүдэлдэг нүхэдөө урмашуулан баясуулдаг гээшэ. Нютагай зондо хүндэтэй дээрэһээ аймагай Соведэй депутадаар һунгагдаһан юм.

Шухалань гэхэдэ, дүй дүршэлтэйшье, залуушье һаалишад адли тэгшээр хүдэлдэг һайхан заншалтай. Жэшээнь, Любовь Сороковикова мал ажалда һая ерээшье һаа, үнинэй хүдэлдэг һаалишадтай мүрысэжэ, жэлэй бүхыдэнь 49344 һү һааһан. һаамхай бүриһөө дунда зэргэ килограмм һү абаа. дэ Петр Демин, Та Аграфена Шехината завета Кострова гэгш бүриһөө 1850—2040 грамм һү һаажа, дотороо онсо шалга шэдынь мүн баһа ябана.

Фермын коллекти хи үүсхэл, амжалта рөөр сэгнэгдээ. У гэхэдэ, социалис мүр эрхимлэһэнэйнь түлөө дай АССР-эй Ми дэй Совет Тальска линин фермын колл 1000 түхэригөөр байна.

Фермын һаалишад үбэлжэлгэдөө һайн тэй ерээ. Үбэлэй үел хай үнеэн бүриһөө д гээр 1.600 килограмм ха уялга абаа. Кабан магай «Шергинский» зой түрүү фермын урая һайшаажа, түсэбые үлүүлэн түлөө оролдоно.

И. ФЕДОР

Түнхэн.

Совет орон: шэнэ һонин

МАНТАН ТОМО БУУРСАГУУД

ОДЕССЭ. (ТАСС-ай корр. Л. Новицкая). Татарбунарска районой Димитровэй нэрэмжэтэ колхозой Социалис Ажалай Герой Антон Жековэй оньһожоруулагдамал отряд Причерноморидо уһалагдадаг газар дээрэһээ кукурузаяа түрүүлэн хуряажа захалба.

А. Жековэй таряалан дээрэ ургасань һайн: кукурузын эшэнь хүнэй зэргэ, эшэ бүхэндэ 2—3 буурсаг. Хабар хараалагдаһанай ёһоор, 116 центнерэй орондо механизаторнууд гектар бүриһөө 130 центнер ургаса хуряана.

— Үндэр баян ургасаараа алдаршаһан Кабардино-Балкарай АССР-эй Урванска районой Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой таряашадай дүй дүршэл иимэ амжалта туйлахадамнай бидэнэртэ туһалһан байна, — гэжэ Антон Жеков хөөрэнэ. — Эдэнэй дурадхалаар таряалангамнай гектар бүхэн гурбан мянга шахуу кубометр уһа абаһан байна. Энээнэй ашаар иимэ үндэр баян ургаса абтаа. Кабардино-балкарайхидтал адли, бидэ кукуруза хуряадаг комбайнаа шэнээр түхеэржэ, орооһо гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряаха түхеэрэлгэнүүдээр хангаһан байнабди. Тингэжэ гектар бүриһөө 3—4 центнер нэмэлтэ ургаса хуряанабди.

Областиин механизаторнуудай хэдэн арбаад коллектив дээшэлүүлэгдэһэн социалис уялгануудые абаа. Агуу Октябриин 59 жэлэй ойе нэрэтэй түрэтэйгөөр угтахын түлөө мүрысөөндэ оролсон, эдэнэр 240 мянга гаран гектар талмай дээрэһээ кукурузаяа хүдэлмэриин 20 үдэрэй туршада хуряажа абахые шиидэбэ.

АЗЕРБАЙДЖАНСКА ССР. Арбадахи табан жэлэй габшагай барилга болоһон Шамхорско ГЭС-эй барилга дээрэ ажал түлэг дундаа ябана. Кура мүрэн дээрэ бодхоогдохо гурбан ГЭС-эй нэгэн болохо Шамхорско станциин хүсэн 300 мянган киловатт болохо юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа): хабсарагша Магеррам Алыев, электро-гагнуурша Азар Алыев, бригадир Танр Гусейнов барилгынгаа участок дээрэ.

ХАНИНАРАЙ ТУҺАЛАМЖААР

ТЕМИРТАУ (Казахай ССР). (ТАСС-ай корр. В. Аляпин). Карагандагай металлургическа комбинадай шахалгын цехтэ шухала удха шанартай оньһон түхеэрэлгэ ашаглалгада оруулагдаба. Магнитогорско комбинадай металлургнуудтай хамта Челябинскын проектировщигуудай зохёоһон энэ агрегадта, тодорхойлон хэлэбэл, бүхэли комплексдо кислород хадаа гол зэмсэгынь болоно. Конвейерые зогсоонгүй хүдэлжэ байхадань сэбэрлэдэг орёо нарин аргада ураалайхид Казахстанай нүхэдөө һургаһан байна.

— Энээнэй ашаар ажалай бүтээсэ нилээд дээшэлээ, — гэжэ машинын ахалагша мастер В. П. Кубис хөөрэнэ. — Тус ажал, багсаахада, 25 процентээр түргэдхэгдөө. Гэхэ зуура, хайлуулгын шанар һайжаруулагдаа. Манай коллектив жэлэй дүүрэтэр сүүдхэдээ ажалай бүтээсэ 20 мянган тоннодо хүргэхөөр хараалба.

УСТЬ-ИЛИМЭЙ ГЭРЭЛ

УСТЬ-ИЛИМСК (Эрхүүгэй область). (ТАСС-ай корр. М. Совенко). Энэ жэлдэ Усть-Илимскэ ГЭС-тэ һүүлшын агрегат хабсаргагдажа захалба. И. Калинкинай хүтэлбэрилдэг хабсаргагшадай бригада арбан нэгэдэхи турбинын хүдэлмэриин мөөр тодхон табиһан байна. Агрегадые Агуу ехэ Октябриин 59 жэлэй ой болотор хабсаргажа дүүргэхээр шиидхэгдээ.

Мүнөө Усть-Илимскэ ГЭС-тэ юһэн гидроагрегат хүдэлнэ. Эдэнь 13 мил һаа үлүү киловатт-час рын элшэ хүсэ үйлэ лөө. Комсомолой бүхэ габшагай барилгын тив туд бүридөө 240 киловатт хүсэтэй үшөө электрическэ машина жэлдэ ашаглалгада гэһэн уялга абаа. гидростанциин хүсэн миллионһоо үлүү ки болохо юм.

БАЯН УРГАСАТА ПЛАНТАЦИНУУД

АЛМА-АТА. (ТА корр. В. Ганжа). най бараигар тарижа даг гол зонын — Сыр гай голдохи талмайну рэһээ һүүлшын ко гараба. Кзыл-Ординска ластьдо үндэр бая ургуулагдаа. Гектар һөө дунда зэргээр 45 нер гэхэ гү, али түсэ раалагдаһанда орхо центнерээр үлүү ургас ряагдаһан байна.

Кзылкумай голдо гар ехээр таригдадаг юм дэхи гектар бүхэнһөө зэргээр 40 центнер абтаба

Казахстанай бара гуулагшад ерэхэ хаба рилгада ургэнөөр Колхоз, совхозууд н паар хахална, урэһэ хаана.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

НҮХЭР Е. В. ТЕТЕРИНИИЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Республикын ажахын ба партийна органуудта удаан саг соо эрхим һайнаар хүдэлһэнэйнь түлөө, түрэһөөр таби наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, Улаан-Үдын Ажалай Улаан Тугай орденто авиационно заводой партийна комитедэй секретарь нүхэр **Тетерин** Ефим Васильевичые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй Грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй Байшан.
1976 оной октябриин 25.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй

УКАЗ

НҮХЭР Ц. Б. ГАЛДАНОВТА БУРЯАДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА ЭКОНОМИСТЫН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Экономикын эрдэмэй хүгжэлтэдэ габьяатай байһанайнь түлөө ВАСХНИЛ-ай Сибириин отделениин Буряадай эрдэм-шэнжэлгын комплексно таһагай экономикын ба хүдөө ажахын үйлэдбэриин лабораториие даагша нүхэр Галданов Цыретор Бимбаевичта Буряадай АССР-эй габьяата экономистын нэрэ зэргэ олгохо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Б. СЕМЕНОВ.
Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной октябриин 20.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указһаа

РСФСР-тэ АЖАҺУУДАГ ОЛОН ҮХИБҮҮДТЭЙ ЭХЭНҮҮДТЭ «ЭХЭ-ГЕРОЙ» ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Арбан үхибүүдые түрэжэ ехэ болгоһон эхэнүүдтэ «Эхэ-герой» гэһэн хүндэтэ нэрэ олгохо, «Эхэ-герой» орден болон СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй грамота барюулха:

БУРЯАДАЙ АССР-һээ

Батуева Долгоржап Батуевнада — Хориин аймагай Хурбын совхозой хүдэлмэришэн.

Доржиева Анна Цыбиковнада — Хэжэнгын аймагай Хэжэнгын совхозой хүдэлмэришэн.

Жербаханова Елена Леонтьевнада — Хяагтын аймагай «Пограничный» совхозой хүдэлмэришэн.

Залуцкая Фаина Васильевнада — Хориин аймаг, алба хаагша.

Чагдурова Татьяна Сосоровнада — Зэдын аймагай «Заречный» совхозой хүдэлмэришэн.

Чагдурова Цыбик-Ханда Мункуевнада — Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОРНЫЙ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1976 оной октябриин 19.

Уран бэлиг — арадай баялиг

н бэлиг — арадай баялиг» гэһэн гаршаг доро зан хүүдаһануудые гаргажа эхилхэмнай. Республикын уран зохёолшодой зохёолнуудһаа хэһэгүүд, рассказ, шүлэгүүд, композиторнуудай шэнэ дуун, номой шэнжэлэлнүүд толилого, творческо холбоонуудай, театрнуудай, ансамбльнуудай, уран һайханай бүлэгүүдэй ажал хүдэлмэри, бэлигтэй артист, зураашан, композитор тухай материалнууд эндэ үгтэдэг байха юм.

ЭРДЭМТЫН ШЭНЭ НОМ

уран зохёолой реализмын шэглэ-хые далаад онуу- дээрэһээ шэртэн гүнзэгыгөөр шудал-һэн хүсэлэнтэйгөөр ёол шэнжэлэгшэ даков шэнэ ном Буряад уран зохёо-заншал ба шэнэ шэн- монографи Буряа- хэблэлээр гаргаг- Тус ном эрдэмтын лэй ажаглалтануу-зэглэлнүүдэй, һанам- дүн. Түрэл литера- боложо, уг заи-эхилжэ хүгжэн ур- уеын шэнжэ хэл- болоһон зохёохы втор шудална. Тии- мүнөө үедэ уран урда байһан гол дые В. Найдаков алданагүй.

һанахада, шэнэ минь юун бэ гэ-лэгшын анхарал-а буряад литера- харин бүхы со-дай уран зохёо-нүүд, амжалта- шиидхэгдээгүй Гол, горходой да шудхаһан шэн-эрмэлзэлтэй урасхал н зохёолой гол гэжэ В. Ц. Найда-лэнэ. Буряад уран бүхы совет литера- холбоотойгоор айдал байгуулга-ана гэһэн авторай номой гол удха бо-

уран зохёолые бу-дай литературын хүгжэлтэтэй сасуулһан онол арга шэнжэлэлэй арга боломжые үргэн дэлисэтэй, гүнзэгы удхатай болгоно. «Совет уран зохёолые шэнжэлэгшэд олонациональна литературын хүгжэлтэдэ анхаралаа улам хандуулхадаа, тэдэниие миин лэ тоогоорнь хамтаруулангүй, харин дэлхэйдэ үшөө үзэгдөөгүй нэгэдэмэл үзэл бодолые, эрмэлзэл зоригые, хуби заяае харуулха ёһотой», — гэжэ автор бэшэнэ. «Арадуудай нэгэдэмэл хуби заяан манай орондо юунһээ дулдыданаб гэхэдэ, хамтаараа түүхын удхатай түсэбүүдые, хамтын хүсөөр асуудалнуудые шиидхэнэ. Тиимэһээ нэгэ үндэһэтэй зохёохы ажалай хүгжэхэнь дамжаггүй».

Түүхын хэмжээгээр сасуулан шэнжэлхэдээ, В. Найдаков буряад уран зохёолой шэнжэлэлэй хилые үргэн болгожо, бүхы совет литературадашье үнэтэй сэнтэй һанамжануудые хэлэнэ.

Олонациональна совет уран зохёолнуудые сасуулан шэнжэлхэдээ, тэдэнэй хүгжэлтын түүхые гурбан бүлэг болгожо автор тодорхойлно. Адлишуугаар түүхэдэ хүгжэһэн арадуудай уран зохёолнуудай уг заншал адли үндэһэ эшэтэй — аман зохёолһоо эхитэй. Үшөө Октябрийн революциин урда тээ бии болобошье, ажабайдалые үнэн сэхээр харуулха гэжэ оролдоһон уран зохёолнууд нэгэдэхи бүлэгтэ ороно. Октябриин революциин ашаар бэшэгтэй болоһон арадуудай литература — хоёрдохи, харин 30—60 онуудаар хүгжэһэн уран зохёолнууд гурбадахи бүлэг болоно.

Нимэ илгаа ганса түүхэһээ үндэһэтэй бэшэ, мүн уран зохёолой бодото хүгжэлтые үнэн дээрэнь гэршэлнэ ха юм. Шата шатаар нигэжэ ургаһан уран зохёол өөрынгөө арадай уг заншалые баримталан, үе сагайнгаа шэнэ шэнжэнүүдтэ харюусажа шадахаһаа гадна, хүгжэлтэ ехэтэй литературануудһаа жэшээ абана, туйлалтануудыень хэрэглэнэ. Нэн түрүүн ород арадай уран зохёол угаа ехэ нүлөө үзүүлнэ. Бэе бэеһээ дүй дүршэлөө халан абалсаһан уран зохёолнууд шанараараа тэгшэ боложо, орхим бүтээлнүүдые байгуулха хүсэтэй. Бага арадуудай уран зохёол дэлхэйн мэдээжэ бүтээлнүүдтэ шанарайнгаа талаар дүтэлнэ гэһэн сэгнэлтые В. Найдаков олон тоото жэшээнүүд дээрэ шэнжэлжэ үзэнэ. Буряад зохёолшодой уран бэлиг, дүй дүршэлэй жэлһээ жэлдэ ургахада, тэдэнэрэй бэшэгэй культура яһала ургаа гэжэ автор хэлэнэ.

Буржуазна гүрэндэ ямаршье арадай соёл культура хоёр ангиин илгаатай гэһэн В. И. Ленинэй заабаряар В. Найдаков буряад арадай Октябриин урдахи уран зохёолые ангинуудай илгаагаар шэнжэлхэ гэжэ оролдоо. Марксизм-ленинизмын үзэл бодол буряад литературада нэбтэрхэдээ, юрын бэшэ хүгжэлтэтэйгөөр уг заншалые шэнэ шэнжэтэй залгаһан. «Национальна культура» гээшые, мүн тэрэ тоодо уран зохёолые, ангида хамаагүй үзэлөөр шалгаха ёһотойбди гэһэн бодолые автор тусхайгаар тэмдэглэнэ. «Үгы даа, урданай буряад зохёолшодой түбэд, ород буряад хэлэн дээрэ бэшэһэн бүхы зохёолнуудые арадай баялиг гэжэ тоолохо эрхэгүйбди. Буряад уран зохёолой баялигые нэмээхын тула, арад зондо харша үзэлтэй хуушан зохёолнуудые хара бараараар оруулха хэрэггүй» — гэжэ В. Найдаков арсалдахадаа, Г. Туденов, Ц. Дугарнимаев хоёрой һанамжануудые буруушаана.

Энэ асуудалда буряад уран зохёол шэнжэлэгшэд харюусаха гэжэ нэгэтэ бэшэ хөөрэлдөө гарһан байха, гэбэшье В. Найдаковой шиидхэбэриие зүб гэжэ һананаб. Буряад литературын һая бии боложо байха үедэ зохёогдоһон үсөөхэншье, заримдаа «түүхэйшье» бүтээлнүүдтэ үлүүсэ анхаралаа хандуулхын орондо зарим шэнжэлэгшэд мүнөө үеын зохёолой бодото байдалые, хүгжэлтые гүнзэгыгөөр шудалаа хадань дээрэ байна.

Буряад уран зохёолдо социалис реализмын нэбтэрһэн асуудалые автор анхаралтайгаар шэнжэлнэ. Совет үедэ хүгжэһэн хадаа буряад литература бусад арадуудай уран зохёолтой нягта бариисаатай, хүгжэлтынгөө ямаршье шатада ямар нэгэн нүлөө үзөө гэһэн һанамжые автор олон жэшээ дээрэ элирүүлнэ. Бусад арадуудай, нэн түрүүн ород арадай, уран зохёолой нүлөөгүйгөөр буряад арад өөрынгөө литература байгуулжа шадаха һэн гү? Буряад уран зохёолдо амяараа, хажууһаа нүлөөгүй, бэеэ даанги «романтизм», «реализм» гэхэ мэтын шэглэл хүгжэхэ аргагүй һэн гэжэ В. Найдаков бэшэнэ.

Хубисхалай урда бии боложо эхилһэн уран зохёолой уг заншалые алдангүй дахажа, үнэн сэхээр социалис байдалые харуулхадаа, буряад литература бодол, мэдэрэлээрээ, шэнжэ хэлбэреэрээ шэнэ удхатай болоо гэжэ шэнжэлэгшэ тэмдэглэнэ. «Олоной дүршэлтэй онол арга» гэжэ ойлгосые номдоо оруулхадаа, автор ниитын түүхые саг сагаарнь тусгаарлажа, уран зохёолшодой онол аргые тус тустань илгана. Бэлигээрээ, дүршэлөөрөө зохёолшод илгаатай байбашье, ухаан бодолой эрмэлзэлээр нэгэ шэглэлтэй. Тэрэ шэглэлынь — социалис реализм.

Ёһотой шэнжэлэгшэ асуудалнуудые шиидхэхэдээ, шэнэ ойлгосонуудые тайлбарилхадаа, бусад эрдэмтэдтэй арсалдангүй яахаб, тэдэнэрэй һанамжануудые ойндоо хадуунгүй яахаб? Социалис реализмын асуудалнуудта зорюулагдаһан Г. Ломидзе, М. Пархоменко, Н. Джусойты, К. Зеленский гэгшэдэй грузин, украин, ород арадуудай уран зохёолнуудые шэнжэлһэн зарим тобшололнуудтай В. Найдаков арсалдана, үнэн үзэлые элирүүлхэ гэжэ оролдоно. Тиихэдээ уран зохёолой асуудалнуудые угаа һайнаар мэдэхэ байһанаа автор гэршэлнэ. Гэхэтэй хамта шэнжэлэгшын онол арга марксизм-ленинизмын эрдэмһээ дулдыдана.

Аман зохёолһоо уг заншалтай буряад арадай литература илангаяа революциин һүүлдэ ажабайдалда улам дүтэлжэ, ажалша хүнэй бодол сэдьхэлые, шэнжэ шарайе бодото ёһоор харуулжа эхилээ гэжэ В. Найдаков тодорхойлно. Туйлалтануудайнь харгыда хүшэр дабаанууд, бэдэрэлгэнүүд байбашье, үнэн сэхэ замда гараад, социалис реализмын замаар буряад литература ургашаа дабшана гэһэн бодол шэнжэлэлэй дүн болоно. Уран зохёолой уг заншал ба шэнэ шэнжэнүүд хоорондоо ямар залгаатай байнаб, энэ үзэгдэлые манай зохёолшод хэр һайнаар хэрэглэжэ шаданаб гэһэн асуудалнуудта В. Найдаковой монографи хүсэд харюу үгэнэ бшуу.

Уран зохёол тухай бэшэхэдээ, үнэн сэгнэлтэ үгэхэһөө гадна шэнжэлэгшэ өөрөөшье уран үгэтэй, хурса гуурһатай байха зэргэтэй. Энэ эрилтэ В. Найдаковой ном харюусажа шадана.

А. СЕРЕБРЯКОВ,
хэлэ, бэшэгэй эрдэмэй кандидат.

Хурамхаанай дунда һургуулиин дэргэдэ эдир уран зураашадай кружок хүдэлдэг юм. Уран бүтээлэй элдэб янзын жанраар бэлиг шада бараа хурсадхан нарижуулжа, хужарлан харама зурагуудые хэдэг бэлигтэйшүүл эндэ бии. Шухаланъ гэхэдэ, уран зурагтаа орон нютагайнгаа үзэсхэлэнтэ гоё, хаанашье дабтагдашагүй үзэгдэлнүүдые тон шадамараар, онсо өөрын маягтайгаар хэрэглэнэ. «Аадаран һүүлээр» гэһэн зурагынь тэндэхи байгаалиие эрхэ бэшэ һануулна.
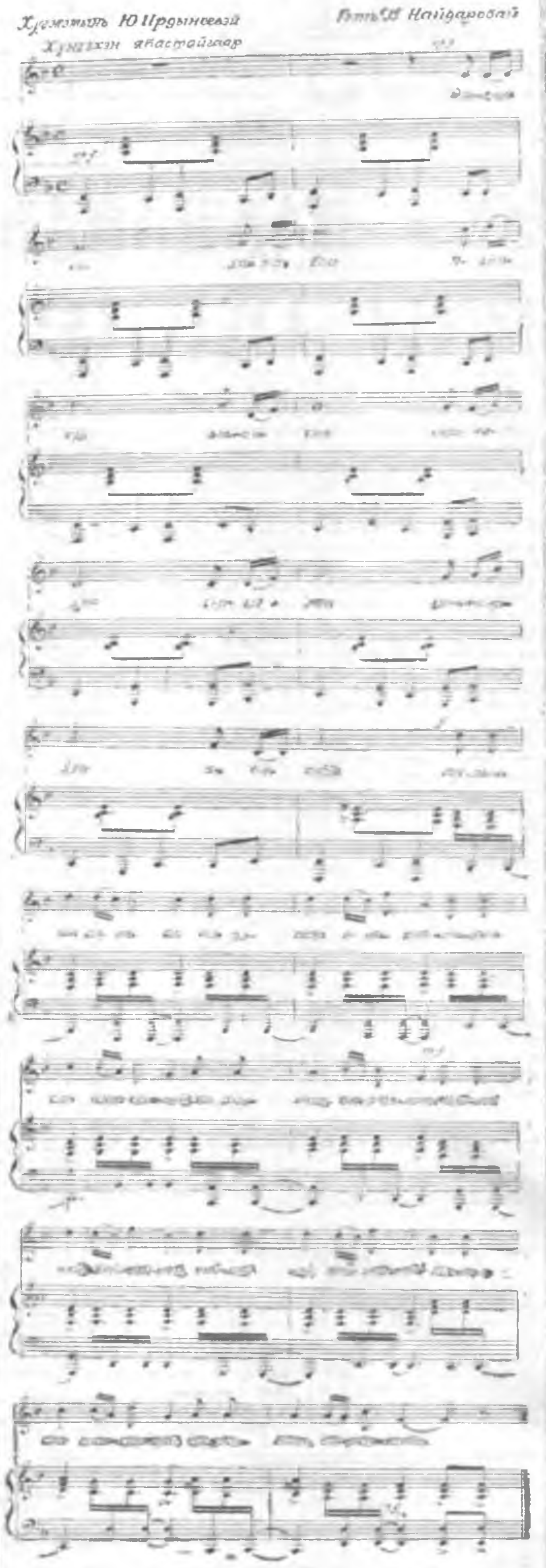
Ф. СОРОКИНОЙ буулгабари.

Ц. Сампиловай нэрэмжэтэ уран зурагай выставкэдэ ороһон хүнүүд, энээхэн бюстын урда зээлүүдгүй зогсодог. Юуб гэхэдэ, Яруунын аймагай Үльдэргэ нютагай уран һиилүүршэ Ж. Сампилов тус зурагтаа эхын түхэл шэнжые тодо хурсаар харуулжа шадаа.

Ф. СОРОКИНОЙ буулгабари.

ТАЛЫНГАА СЭСЭГ БАРЮУЛХАБ

Элдинхэн дободоо
Эдирхэн басаган
Хурьгадаа гүргылжэ
Хангюуртан ябатарш,
Талынгаа сэсэг
Тэбэрээр асаран,
Таниисан шамхандаа
Барюулааб, барюулааб.

Хоёрхон үгөөрөө
Хөөрөөгөө дүүргээд лэ,
Хойшоошье харангүй,
Холодон ябашоош.

Шэмэгхэн нэрэмни
Сэрэмжэд гэхэдэш,
Сээжэдээ нарилан
Хадуугааб, хадуугааб.

Ногоохон нугада
Налгайхан басаган
Хурьгадаа адуулан,
Хүмэдэл ябатарш.
Талынгаа сэсэг
Тэбэреэр асаран,
Дахинаа шамхандаа
Барюулхаб, барюулхаб.

...оя ТАПХАЕВ

Шэнэ шүлэгүүд-ээ

Тапхаевай «Мундаргүүд», «Зангилаа», » гэжэ шүлэгүүдэй буряад уншагшад-жэ болоһон. Һая Москвагай «Современник» хэб- поэдэй шүлэгүүдэй ном Юрий Кузнецов, Владимировай оршуулгаар «Сияние в Саянах» гэжэ ээр ород хэлэн дээрэ гараба.

Дунзынович Тапхаев 1940 ондо Түнхэнэй ай түрэһэн. Хэрэнэй дунда һургуулида һуража байхагай «Саян» газетэдэ түрүүшынгээ шүлэгүүдые һэн. Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай дүүргэһэнһээ хойшо арбаад жэлэй туршада газетэдэ хүдэлхэ зуураа, Мүнхэ Сарьдагай нэ- уран зохёолой нэгэдэлые хүтэлбэрилнэ.

Тапхаевай шүлэгүүд «Буряад үнэн», «Литера- Россия» газетэнүүдтэ, «Байгал», «Сибирские ог- налнуудта, буряад шүлэгүүдэй антологи болон суглуулбаринуудта хэблэгдэһэн, мүн украин, хэлэнүүд дээрэ оршуулагдаһан.

шэнэ шүлэгөө уншагшадта дурадхахаһаа урид зожал тухайгаа хөөрэжэ үгэбэ:

жэл Мүнхэ Сарьдагай нэрэмжэтэ уран зо- нэгэдэл дүшэн жэлэй ой тэмдэглээ. Түнхэнэй зо- амжалтые Москвада хэблэгдэһэн А. Ангар- Б Ябжановай номууд, Буряадай хэблэлээр гараһан ов, И. Намсараев, В. Халхуевай номууд гэр- ха юм. Зохёохы ажалдаа бүри эрилтэтэйгээр хан- тойбди гэжэ һанахадаа, илангаяа залуу зохёол- анхаралаа хандуулнабди. Мүнөө би шүлэгүүдэй ном дээрэ хүдэлжэ байнаб.

...ИШЫХАН БАЯР

һанажа хэнэйшьеб манайда
Вьеэбхилһээр орожо ерэһэндэ гү
дүүргээд, хаанашьеб Ханойдо
Зоболонто арадай һэргэһэндэ гү.
лан лэ юумэнһээ досоогоо хүхижэ,
Бүхэли үдэр аятай ябаналби.
бараанай һүүлээр ядаа гэжэ
Сэлмэг үдэрэй тохёоһондо гү,
уяраама гоёхон шүлэг
Нүхэр хүбүүнэйм зохёоһондо гү,
хаанашьеб мүрысөөндэ ошоод,
Манан хүбүүдэй илаһанда гү,
ой үрбэгэнүүлмэ дуун болошоод,
Хооломсын аржыжа һууһанда гү,
байтараа инагайм гэнтэ
Энээхэн зан гаргаһанда гү,
ниидэһэн дальбараа мэтэ
Хүлеэһэн хэрэгэйм бүтэһэндэ гү,
хан лэ юумэнһээ досоогоо хүхижэ,
Бүхэли үдэр аятай ябаналби...
тоһон зүгыдэ хоол байбал,
дэ баһа шэмэ хэрэгтэй.
ха юумэндээ баярлажа шадабал,
гэшэмнай тэрэл хэбэртэй!

ҮБЭЛЭЙ ҮДЭШЭ

Үнэһөөр гүрэһэн
ташууртал,
Үрхын утаан бутарна.
Тэнгэриин сидэгэр
пуурта
Тэргэд һара тамарна.
Сонхын галнууд
оннижо,
Үдэшын жабар үлеэнэ.
Үйлсын дунда
хэнишьеб
Үдэшэ бүри хүлеэнэб.
Үйлсэ жэгтэй хооһоч.
Улэн нохойл гэнжэдээ
Үрхирэн ошоһон тооһо
Үмхэжэ ядан гэнсинэ.
Шарга-гуталайм абяае
Шагнаархажа хусаба.
Дууниинь — самарян,
самарлан,
Дууряан болоод ошобо.
Дууряан болоод ошоол
һэн.
Дулаан, ногоон дурамни,
Хүнтэ унаад жороолһон
Һалхин мэтэ болоолби.
Хүлөө хүлдөөн
алдатараа,
Хүреэ түшэн байдагаа
Һанан һанан,
гудамжаар
Һарын толондо зайнам
даа.
Жабарта сохюулһан
утаандал,
Найдал минии бутарна.
Жаргалаа бэдэрхэ
һамбааидам
Айлайм галнууд унтарна.

САЯАН ДЭЭРЭ

Сагаан далинн жэжэхэн
намаад
Садхаан намай хангалтаа.
Ямаад дээрэм шулуу
дамжаад,
Ягаан толбоор харагдаа.
Дором хүүюур — хадын
горхон
Долоон алда дуугаа
татан,
Дошхон эмнигтэл соройн,
собхорон,
Доошоо, доошоо хатарна.
Баран эдэ габшагай,
солбон,
Баран эгсэ, эрид зантай.
Оо, зэрлиг сүлөө байгаалн,
Ооглон дууланаб — би
шамтайб!
Хашхархадам, хада
дорьбожо,
Харюусана шулуугаар.
Хажууһаамни буга
үргэжэ,
Хатаршана мундуугаар.
Баран эндэ зээрэг,
солбон,
Байгаалишье эмниг
зантай
Хазаар бараад би, хүн
Ябажа ябаналтайб?!

«БАЙГАЛАЙ ТОЛОН» БАМ-аар АЙЛШАЛБА

«Байгалай толон» гэдэг дуу хатарай арадай ансамблиин концерт тэбидаг бригада БАМ-аар ябажа байһанаа октябриин 20-до бусажа ерэбэ. Арбан хоног соо энээн руу ябахадаа энэ бригадын артистнар 7 концерт габиһан байна. Эдэнэр БАМ-ай хүдэлмэрилэгшэдтэ хоёрдохёо ошожо ерээ.

Түмэр харгы барилгын эгээл хойто захын участок — Хойто-Муйска тоннель бариг-шадай эгээл хойто захань болохо Янчукан, Шэнэ-Уоян, Хуушан-Уоян Нижнсантарск гэдэг тосхонуудта, Перевал гэжэ тосхондохи геологуудта уран һайханай артистнар хүрэжэ, концерт габиба.

Авиационно заводой уран һайханай артистнар баяраар дүүрэн дэбтэр абажа ерээ. Түмэр харгы баригшад, геологууд эвсик ажалшад эдэнэртэ баяр бансхалан хүргөөд, ходо ерэжэ байхыень хүсэһэн байна. Һонин газараар ябаһандаа концертын бригадынхидшье баяргайнууд. «Рассвет» гэжэ соёлой байшангай хүдэлмэрилэгшэ Александр Платонович Нагих гэгшэ энэ бригада ударидажа ябаа. Бүгэдэ арадай барилгада ябагшадые хангаһандаа манайшье артистнар сэдьхэлээ ханангги бусаба.

«Рассвет» гэжэ соёлой байшангай, «Байгалай толон» гэжэ дуу хатарай ансамбль һаяшагай бии болоһоншье һаа, үнэн бэеэ бэелжэ, бэрхэ творческо коллектив боложо ябаһанаа харуулба. Тус ансамблиин дуушадые хүтэлбэрилэгшэ Юрий Николаевич Кротов нигэжэ хэлэбэ:

— Арадай оюун бэлигэй Бүхэсоюзна харалган хоёрдохи жэлээ боложо байна. Заводоймнай «Байгалай толон» гэжэ ансамбльшье энээндэ хабаадаа һэн. Тус харалгын хоёр дабаан дабагдаа. Тиигэжэ республикадахи харалгын лауреадууд болообди. 1977 оной январьда Эрхүү хотодо болохо зональна харалгада хабаадаха эрхэтэйбди. Энэ хадаа ехэ харюусалгатай хэрэг болоно. Юуб гэхэдэ, бидэнэр гансахан городоо түлөөлхэ бэшэ, харин бүхы республикаяа түлөөлхэ болонобди.

Н. ФЕДОТОВ.

Редакцида ерэһэн шүлэгүүдэй шэнжэлэл

ӨӨРЫН ШЭНЖЭ БЭДЭРЭН...

Эхилэн бэшээшэдэй шүлэгүүд сооһоо эрхимынь шэлэхэдэ, Түнхэнэй уран зохёолой нэгэдэлэй гэшүүн **Юрий Багановай** «Үглөөнэй зураг» бэлигээрээ шалгарна:

...Сэнхир сэсэгтэ
Сэлхэлзэһэн шүүдэр,
Сэгээн тэнгэридэ
Шубуудай һүүдэр.

Залуу поэт хёрхо нюдөөр оршон тойрониие ажаглахадаа, үгэ бүхэндөө харюусалгатайгаар хандажа, сэдьхэлдэ гүниг түрүүлһэн намарай тэмдэг зураглажа шадана:

Харгын даланда
Харлаһан шулуун,
Хамтын зуһаланда
Халсарһан добуун...

Үзэсхэлэн һайхан Түнхэн нютагай баян байгаалиие шүлэгөөр магтаагүй буряад поэт үгы ёһотой. Хэдэн дахин ханхинуулагдаһан Хэнгэргэ голые Ю. Баганов шэнээр зураглана: «Онгосын мүргүй үһыеш амталһайб!» Саарһан дээрэ өөрынгөө мүртэй, даб гээд илгарһан шэнжэтэйгээр бэшэжэ эхилһэн залуу поэдэй шүлэгүүд «Саян» газетэдэ хэблэгдэһэн. Залуушуулай бэлигые дэмжэдэг, зохёолнуудыень зүбшэн хэлсэдэг заншалтай тэндэхи уран зохёолой нэгэдэл бусад аймагай газетэнүүдтэ жэшээ болоно.

Гуурһаа түршаһан залуушуул олон. Манай редакциин «портфельдэ» арбаад хүбүүд, басагадай шүлэгүүд сугларанхай. «Хүндэтэ редакци! Би хоёрдохёо танда хандажа байнаб. Шүлэгүүдые эльгээгээ һэм. «Гуурһанай годирһон тээшэ» гэһэн шүлэгүүдэй шэнжэлэл уншааб. Сүүлөө забһартаа минии шүлэгүүдые хаража үзэхые гүйнаб». Иимэ удхатай бэшэгүүд ерэдэг. Бүхы шүлэгүүдые богонихон статья соо шэнжэлхэ аргагүй. Гэбэшье, зарим тэды жэшээгээр хайшан гэжэ бэшэхээ, ямараар бэшэжэ болохогүйб гэһэн харюу үгэжэ гуршая.

Технологическа институтай студентка **Цырен-Дулма Цырендоржиева** эжыдээ иимэ шүлэг зорюулаа:

Даруухан эжын һайханиие
Дуушад юунтэй
жэшээгүйб даа, —
Энхэрэн намайгаа
тэжээһэн
Эжым һүүдэртэш
хүрэнэгүйл даа.
Духыем үнэсэн
таалахадань,
Дура зүрхэмни яагшаб
даа.
Одхоноо хүдэлгэн
дуулахадань,
Үлгыдөөш ороһон шэнгиб
даа

Нэгэ хоёр үгэнүүдһээ бэшэнииинь минии һанахада, яһала болохотойгоор бэшэгдэһэн, өөрынгөө мэдэрэл, бодолтон зохёол. Зүрхэн доро боөбэйлһэн сэдьхэлһээ энэ үгэнүүд түрөө.

Өөрынгөө һанажа ябаһан бодолые, жэгнэжэ ябаһан мэдэрэлые уянгалан бэшэхэдээ, зарим залуушуул мэдээжэ поэдүүдые һажаадаг, тэдэнэй хэрэглэһэн үгэ сасуулгануудые дабтадаг. Жэшээлхэдэ, Нарһатын дунда һургуулиин һурагша **Шура Балмаева** буряад басаганиие ингэжэ зураглана

Молор харахан нюдыешни
Мойһон жэмэстэй
жэшэнэб.
Һалбаржа байһан
наһыешни
Һайхан сэсэгтэй
адлишаанаб.

Хэрбээ уран зохёолой түүхые зорюута мартангаа энэ мүрнүүдые уншабал, муу шүлэг бэшэ. Басаганай образ нюдэндэ харагдамаар зураглагдаа гэбэшье, Дондок Улзытуевай хэлэһэнэй ёһоор

Шүрэ һубһандал
һубариhан
Шүлэгэй хуушан
хэлбэринүүд
«Алтан наран, мойһоп
нюдэн,
Аглаг хизаар, харахан
зүрхэн».
гэхэ мэтэ
Тэхэрилтэгүйгөөр
хуушарба.

Заатагүй ондоо үгэнүүдээр шүлэг бэшэхэ гэжэ заажа болохогүй aаб даа, гэбэшье заатагүй өөрынгөө мэдэрэл, бодолые гоёожо «зохёонгүй» — бодото хэбээрнь хэлэжэ һураха ёһотой.

Улаан-Үдэдэ ажаһуудаг **Г. Шубина** дуран тухай дуулахадаа, өөрынгөө мэдэрэл тодорхойлжо, арайшье шаданагүй, харин баранда хамаатан «суглуулмал» хамтын мэдэрэлые «хажууһаа» бэшэнэ:

Дуран, дуран, дуран,
Зулгы наһанайм дуран,
Залуу наһанайм дүлэтэ
ошон,
Замбида бадаржа байһан
мушэн.

Авторай хамаадалгүй, бэеэрээ туршаһан мэдэрэлэй тэмдэггүй шүлэгүүд һула ха юм даа.

Үшөө ямар дутагдалнууд редакцида ерэһэн шүлэгүүд соо обёорогдоноб гэхэдэ, зарим бэшээшэд байгаалиин ажаглалтаһаа бодол гаргажа шадангүй, миин лэ юрын тэмдэглэл хэнэ. Жэшээнь, Хяагтын аймагһаа **Г. Тулбуреева** ингэжэ бэшэнэ: **«Апрель һара гаража, алтан наран бадарба. Тала дайдам толотомо Торгон тэрлигээ хэдэрхэнь. Тойроод харыш — яагаа гоёб!»** Сэлэнгэһээ **Ц. Ломбоев** нигэжэ бэшэнэ: **«Адуу малнуудаа атарлан гаргалуулжа, Арбай таряалангаа ургуулжа байдаг даа».** Хараһан лэ юумэеэ зураглахын урид, сэдьхэл соогоо тэрэнээ һайса мэдэржэ, үнэхөөр хүнэй зүрхэ «хайлуулха» үгэнүүдые буряад хэлэнэй баян абдарта удалха хүсэлэнтэйгөөр гуурһа бариха зондо үндэр эрилтэ табиха ёһотойбди.

Бусад эхилэн бэшээшэд өөрынгөө шүлэгүүдэй шэнжэлэл эндэ олоошьегүй һаа, дээрэ хэлэгдэһэн ажаглалтануудые анхаралдаа хадууха бээз. Юуб гэхэдэ, адли «алдуунууд» тэдэнэй шүлэгүүд соо ушардаг.

Н. ДЫМБРЫЛОВ.

МОСКВАГАЙ ОЛИМПИАДА УРЯАЛНА

БУХЭШҮҮЛ ШАЛГАРБА

Орджоникидзе хотодо дүрэ булялдалгын барилдаагаар РСФСР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн мүрысөөн дүүрэбэ. Энэ мүрысөөндэ хабаадалсаhан манай республикын суглуулагдамал команда гурбадахи hуури эзэлээ гэхэ гү, али энэнь буряадай бухэшүүлэй түүхэдэ түрүүшын нимэ ехэ амжалта болоно. Тиин эдэнэр Дагестанай, Хойто-Осетиин бухэшүүлдэ диилдэбэшье, Красноярска хизаарай, Новосибирскэ областиин, Яхадай, Чечено-Ингушай АССР-нүүдэй командануудай урдань орожо шадаа.

Манай бухэшүүлэй гурбадахи hуури эзэлэлгэдэ республикын суглуулагдамал командын ахалагша тренер, В. Н. Ивановой хубитань ехэ.

Уласхоорондын классай спортын мастер Олег Алексеев России Федерациин чемпионой нэрэ зэргэдэ түрүүшынхеэ хүртэбэ. Тэрэ түгэсхэлэй нааданда СССР-эй арадуудай спартакиадын чемпион, Дагестанай түлөөлэгшэ Арациловые диилэhэн байна.

Манай командын нүгөөдэ түлөөлэгшэ Бато Дашинамжилов шадамар бэрхээр барилдажа гарахадаа, гурбадахи hуури эзэлhэн, СССР-эй спортын мастерай нормо дүүргэhэн байха юм.

Зуун килограммай шэгнүүртэ барилдаха дуратайшуул эндэ олоороо суглархан байгаа. Нютагаймнай хүбүүн, СССР-эй спортын мастер Владимир Вострецов табан бүхые диилэжэ, хоёрдохи hуури эзэлээ. Зуунhаа дээшэ шэгнүүртэ барилдахаар гараhан манай нүгөөдэ бухэ Илья Гармаев спортын гурбан мастерые диилэхэдээ, гурбадахи hууридa гаража, СССР-эй спортын мастерай нормо дүүргэбэ.

Буряадай АССР-эй бүхэшүүл Олег Алексеев, Геннадий Махутов, Бато Дашинамжилов, Владимир Вострецов гэгшэд РСФСР-эй суглуулагдамал командын бүридэлдэ абтажа, hорилго, hуралсалда үлөөгдэбэ.

В. ГАРМАЕВ.

АМЖАЛТА, ИЛАЛТАНУУД

△ hУР ХАРБАЛГААР СССР-эй Кубогта хүртэхын түлөө мүрысөөн Шэнэ Каховкодо дүүргэбэ. 100 гаран мэргэшүүл энээндэ хабаадаhан байна.

РСФСР-эй харбагшад: Эрхүүhээ Лидия Шикота, Шатэhээ Владимир Ешеев гэгшэд илажа, СССР-эй Кубогуудаар, алтан медальнуудаар шагнагдаа.

Манайхид нёдондонойхиhоо амжалтатай байба. республиканска спорткомитедэй инструктор уласхоорондын классай спортын мастер Аркадий Бутхаев түрүүшын үдэр 90 болон 70 метрhээ харбахадаа эрхимлээ. М-2 упражнени мэргэлхэдээ, 70-аад хүн соohoo тэрэ 2005 очко абажа, 11-дэхи hуури эзэлбэ. А. Бутхаев холын зайнуудта илаhанайнгаа түлөө СССР-эй Кубогуудаар шагнагдаа. Буряадай багшанарай институдай студент, уласхоорондын классай спортын мастер Бадмажаб Цыбиков 16-дахи hууридa гараа.

△ ХҮРШЭ ОРШОДОГ Шэтэ, Улаан-Үдэ хотонуудай спортсменүүд нэгэ нэгэндээ айлшалалсан, хабэ шадалаа туршалсажа, мэргэжэл шадабаряа дээшэлүүлжэ байдаг заншалтай юм.

Хилын сахюулшан Николай Юшковой шангуудта хүртэхын түлөө самбо барилдаагаар hаяхан Шэтэ хотодо үнгэргэгдэhэн мүрысөөндэ Улаан-Үдын локомотив-вагон заhабарилгын заводой инженер, СССР-эй спортын мастер Галактион Серенов хүтэлбэрилэгшэтэй манай дүрбэн залуу барилдаашад хабаадаhан байна.

Энэ мүрысөөндэ Г. Серенев эдэбхитэйгээр барилдажа, 57 килограммай шэгнүүртэн соohoo 2-дохи hуури эзэлбэ.

△ ХҮНДЭ АТЛЕТИКЭЭР Алас-Дурна зүгэй зонын мүрысөөн Благовещенск хотодо болобо. Манай зонын 7 областиин, хизаарай, автономито республикын спортсменүүд энэ ехэ нааданда хабаадаа.

Улаан-Үдэ хотын локомотив-вагон заhабарилгын заводой штангистнууд, спортын мастерта кандидадууд Александр Иванников, Николай Огаревский гэгшэд республикынгаа нэрэ хүндые хамгаалhан байна.

Дундуур шэгнүүртэ Н. Огаревский мүрысэхэдөө, 2-дохи hуури эзэлжэ, СССР-эй спортын мастерай нормо дүүргэбэ.

△ hУРАГШАДАЙ дунда стол дээрэ наадагдадаг теннисээр Улаан-Үдэ хотын түрүү hуури эзэлхын мүрысөөн нарин самбын комбинадай спортзал соо болобо. Наhанай хоёр бүлэгөөр үнгэргэгдэhэн энэ нааданда зуугаад эдир теннисист хабаадаhан байна.

Республикымнай ниислэл хотын 4-дэхи hургуулиин hурагшад Света Панькова, Надя Абашеева, 49-дэхи hургуулиhаа Володя Песков, 6-дахи интернат hургуулиин эдир теннисист Саша Апенько гэгшэд илажа, Улаан-Үдын чемпионуудай нэрэ зэргэдэ түрүүшынхеэ хүртэбэ. Физкультура ба спортын городской комитедэй диилэмүүд, дурасхаалта шангууд илагшадта барюулагдаа.

Б-М. ЖИГЖИТОВ.

ЕХЭ НААДАНАЙ БОГОhО АЛХАХАДАА...

Фигуристнуудай дунда эхилээд байhан шэнэ хаhа (сезон) тухай СССР-эй габьяата тренер, ТАСС-ай спортын шэнжэлэгшэ Елена Чайковская иигэжэ хөөрэнэ:

Манай ороной мэдээжэ фигуристнууд байгша ондо шэнээр эхилхэ мүрысөөндэ hайн бэлэдхэлтэй. Эдэнэр мүнөө үедэ нэтэрүүгээр hорилго хэнэ, шэнэ программануудаа дахин дахин туршажа үзэнэ. Тиин 1980 оной Олимпиин нааданда бэлэдхэн, хилын саагуурхи мэдээжэ спортсменүүдэй саашадаа мүрысөөнүүдтэ хабаадалсахаяа болёошье hаань, США-да болохо хүшэр хүндэ, харюусалгатай нааданда hайн бэлэдхэлтэй байхые хүсэнэ, оролдоно. Сэхыень хэлэхэдэ, спортын ветерануудай орондо, зүрхэтэй, бэлиг шадабаритай залуу спортсменүүдэй нэмэжэ ерэдэгынь элитэ.

Фигуристнуудай дундаhаа ямар ороной хэдынь саашадаа мүрысөөнүүдтэ хабаадалсахаяа болибо гээшэб?

Олимпиин болон дэлхэйн чемпионууд — США-гай Дороти Хэмилл, Великобританиин Джон Карри, ГДР-эй фигуристнууд — Инсбругэй мүрысөөндэ түрүү hууринуудые эзэлhэн Мануэла Гросс —Уве Кагельман, Роми Кермер — Рольф Эстеррайх, Кристина Эррат, США-гай Колли О'Коннор — Джим Миллиз, Канадын Толлер Крэнстон... гэгшэд болоно. Тэдэнэй нэгэ заримшуулынь мүльhэн дээрэ hолжорхо баледэй өөhэдын труппа эмхидхэхэ болоно. Нүгөөдүүлынь дүүшад, гурбадахинь тренернүүдэй хүшэр хүндэ хүдэлмэри бэе дээрээ даажа абанхай. Бидэнэр дээдэ классай мүрысөөнүүдтэ хабаадалсахадаа, хүлеэгдээгүй олон тоото асуудалнуудые шиидхэхэ болонобди. Юуб гэхэдэ, Европын, дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөнүүд Хельсинкидэ, Токиодо үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

Манай ороной мэдээжэ спортсменүүд — чемпионууд Ирина Роднина болон Александр Зайцев, Людмила Пахомова болон Александр Горшков гэгшэд эдэ үдэрнүүдтэ спортын hайн бэлэдхэлтэй болонхой гэжэ уридшалан дуулгаха байнаб.

Роднина Зайцев хоёр хабартаа, зундаа, мүн намартаа шэнэ «богони программа» шудалhан байна. Эдэнэр тренер Т. Тарасоватайгаа суг жэлэй эхиндэ hайн бэлэдхэлтэй байхаар бэеэ зэhэнхэй.

Мүн Пахомова Горшков хоёр баhал эдэнэргэл адли өөрын шэнэ программатай болонхой. Эдэнэр мүрысөөнэй үедэ «Маршын» аялга доро шэнэ хатар танца гүйсэдхэхэ болоно. Мүнөө эдэнэрэй хатар танца бэлэн болонтоо. Зүгөөр шэнэ хатар танца бэдэржэ олохо, тэрэниие шадажа гүйсэдхэхэ гээшэ тиимэшье бэлэн хэрэг бэшэ байба гэжэ хэлэхэ хүсэлэнтэйб.

Хоёр хоёроороо hолжорогшодой дунда шадамар бэрхээр, ульгам солбоноор hолжоржо шадамаар бэлиг шадабаритай спортсменүүдые бэдэрhээрбди. Манай спортсменүүд Ирина Воробьёва ба Александр Власов, Надежда Горшкова болон Евгений Шеваловский гэгшэд мүльhэн дээрэ хатар танца гүйсэдхэхэдөө яhала бэрхэнүүд гэжэ тоологдодог hаяар болохо мүрысөөнүүдтэ бэлиг шадабаритай эдиршүүлые хаража омогорхохол байхабди. Эдэнэрые С. Жук бүридүүлжэ байна.

Эрхимүүдэй хойноhоо оронoймнай мэдээжэ спортсменүүд Ирина Моисеева ба Андрей Миненков, Наталья Линичук болон Геннадий Карпоносов гэгшэд баhал hайн бэлэдхэлтэй болонхой.

Байгша ондо Пахомова ба Горшков, Линичук Карпоносов гэгшэдтэй суг залуушуул Марина Зуева Андрей Витман хоёр бэеэ hорижо, бэлдэжэ байнхай. Эдэ хоёр үдэр хоногой үнгэрхэ тума зүрхэтэй hайнаар наададаг болонхой. Байгша оной август hарада эдэ хоёр Баруун Германиин Оберстдорф хотодо үнгэргэгдэhэн уласхоорондын мүрысөөндэ түрүү hуури эзэлээ hааб даа.

Нэжээдээр hолжордог эрэшүүл соohoo Владимир Ковалёв hайн бэлэдхэлтэй. Тэрэ мүнөө hонирхол татамаар шэнэ программа бэлдэжэ захалба. Программадань урданайхида орходоо шэнэ зүйлнүүд олон.

Минии hанахада Ковалевой зүрхэтэйгөөр гүйсэдхэhэн өөрын маяг шэнэ амжалта асарха ёhотой ха. Мүн Ковалёв, Овчинников гэгшэдтэй суг залуу фигуристнууд байгша оной наадануудта хабаадалсахаар бэлдэжэ эхилэнхэй. Эдэнэрэй дундаhаа Игорь Бобрин, Константин Кокора гэгшэдые нэрлэмээр. Эдэ хоёр дэлхэйн түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ түрүүшынхеэ хабаадаhан. Шведиин Гетеборг хотодо мүрысэhэн эдэнэрэй дүн хаража үзэхэдэ, Бобрин шадамар бэрхээр, уян нугархайгаар упражнени гүйсэдхөөhэн. Харин нүгөөдэнь зүрхэтэй аад, солбон бэрхээр hүрэжэ байгаад наадахадаа, олондо hайшаагдаhан юм.

Нэжээдээр hолжордог эхэнэрнүүд hүүлэй үедэ бага зэргэ гээгдэжэ эхилэнхэй. Мүнөө С. Жук гэгшын hургадаг Елена Водорезовада сэхэл этигэл найдабари үзүүлэнхэйбди. Заахан энэ басаганай уян солбоноор гүйсэдхэhэн хүшэр хүндэ программа совет болон хилын саанахи оронуудай мэргэжэлтэдэй анхарал мүнөөдэр хүрэтэр татаhаар. Водорезова тренертэйгээ суг ехэ мүрысөөнүүдтэ бэлдэжэ эхилhээр үнинэй.

Европын түрүү hуури эзэлхын түлөө эхилхэ нааданда манай ороной хоёр басагад ошохо юм. Тиимэhээ хоёрдохи hуури эзэлхэ спортсменүүдэй дунда шанга тулалдаан болохоор ха. Эндэ Водорезовагай үетэн Ирина Стрелкова hайн бэлэдхэлтэй.

Сэхыень хэлэхэдэ, манай ороной фигуристнууд өөhэд өөhэдынгөө наадананай программа үшөө гоё hайхан болгохын хойноhоо эрмэлзэнэ. Тиигэншьегүй яахаб? Урдамнай 1980 ондо үнгэргэгдэхэ Олимпиин наадан ха юм.

ТОБШОХОНООР

△ ФУТБОЛИСТНУУДАЙ дунда Европын түрүү hуури эзэлхын түлөө эхилhэн гурбан уулзалга манай орондо үнгэргэгдөө. Тбилисиин «Динамо» команда найман нэгэнэй хубиин түгэсхэлэй уулзалгада Будапештын МТК командатай өөрынгөө стадион дээрэ наадахадаа, 1:4 тоотойгоор шүүгдэбэ. Энэ наадан кубок абагшадай кубогта хүртэхын түлөө үнгэргэгдэhэн байгаа.

УЕФА-гай кубогта хүртэхын түлөө наадаhан Донецкын «Шахтер» Будапештын «Гонвед» командые 3:0 тоотойгоор шүүhэн байна. «Шахтерой» дэбтэлэгшэд, мүн бусадшье футболистнууд эрхим hайнаар наадажа, айлшадаа шүүhэн байба. Футболистнууд Шевлюк, Старухин, Васин гэгшэд hажээд бүмбэгэ сохижо оруулаа.

Европын чемпионуудай кубогта хүртэхын түлөө үнгэргэгдэhэн нааданда Киевэй «Динамо» команда Грециин ПАОК командые 4:0 тоотойгоор шүүгөө.

△ АЛМА-АТЫН «Кайрат» футболистнууд ороной түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн аялжата наадандаа Казаниин «Рубин» командатай 0:0 тоотойгоор тэнсэhэн байгаа. Тиихэдээ ерэхэ жэлдэ дээдэ класста наадаха эрхэ олобо. Мүн дээдэ класста наадаха хоёрдохи путевкын түлөө Бакугай «Нефтчи» команда ошожо ябаhан юм. Эдэнэр үлээд байhан гурбан уулзалгын нэгэндэнь Ростовой СКА командые 4:1 тоотойгоор шүүхэдээ, саhаа урид дээдэ класста наадаха путевкэдо хүртэбэ.

△ ШАТАР. Эхэнэр шатаршадай дунда ороной түрүү hуури эзэлхын түлөө эхилhэн наадананай арбан дүрбэдэхи уулзалга болобо. Мүрысөөндэ түрүүлжэ ябаhан Москвагай Анна Ахшарумова Чичино Кахабришвили гэгшые шүүгээ.

Дэлхэйн чемпионка Нона Гаприндашвили 18-дахи ябадалдаа Лидия Мулениые шүүhэн байна. Лидия Семенова Татьяна Фоминае, Эфрозь Эпштейн Александра Кисловае, ороной үнгэрэгшэ жэлэй чемпионка Людмила Белавенец Татьяна Жеребае шүүhэн байбад. Харин арбан табадахи уулзалгын болоходо Нана Александриа Алма-Атын Татьяна Жеребае, Тбилисиин hурагша Майя Чибурданидзе Ленинградай Ирина Левитинае, Свердловскын Людмила Саунина Александра Кисловае (Ленинград) шүүhэн байба.

Бусад партинууд хойшолуулагдаа.

Наадананай дүүрэхын урда тэрэ Ахшарумова 10 очкотой түрүүлжэ ябана. Зайцева — 9.5, Александриа 9 очкотой болонхой. Эдэнэр бултадаа хойшолуулагдаhан нэжээд партитай.

△ ХОККЕЙ. Ороной түрүү hуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэhэн аялжата нааданда ЦСКА-гай хоккеистнууд Ригын «Динамо» командые 3:1 тоотойгоор шүүбэ. Тиин эдэнэр дүн хамта 13 очкотой боложо, түрүү hуури эзэлбэ. Москвагай «Динамо», «Химик» командануудые түс түстаа 12 очкотой. Ороной үнгэрэгшэ жэлэй чемпион «Спартак» команда Саратовай «Кристалл»ай хоккеистнүүдые 5:3 тоотойгоор шүүбэ. Энэнь хоёрдохи илалта болоно.

(ТАСС).

ЛЕНИНГРАД. ДОСААФ-ай түбэй конструкторска техническэ бюродо зохёогдожо бүтээгдэhэн холын зайда урилдаха спортивна хоёр автомобиль (багги) туршагдажа байна. Түрүүшынхинь — ВАЗ-968, хоёрдохинь ВАЗ 21011 түхэлэй автомобилиин двигателеэр хангагдаhан.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Запорожецой» двигательтай урилдаанай автомобиль.

ТАСС-ай фотохронико.

«СУББОТЫН СПОРТЛОТОГОЙ» ТИРАЖАЙ ДҮНГҮҮД

«Субботын спортлотогой» 1976 оной октябриин 23-да үнгэргэгдэhэн тиражнуудай дүнгүүдые Спортивна лотерейн главна управлени согсолбо:

1-дэхи тираж: Табан номер тааhан хүнүүд — 5.000 түхэриг (2 карточка), дүрбэн номер таагшад — 333 түхэриг (833 карточка), гурбан номер тааhан хүнүүд 8 түхэриг абаха (33.973 карточка);

2-дохи тираж: Табан номер таагшад — 5.000 (12 карточка), дүрбэн номер тааhан хүнүүд — 146 түхэриг (1.502 карточка), гурбан номер таагшад 6 түхэриг абаха байна (46.546 карточка).

Эдэ тиражнуудай шүүбэринүүд ноябриин 2-hoo декабриин 2 болотор түлэгдэхэ.

(ТАСС).

ХИЛЫН СААНАhАА

ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ РАДИО

ЛЕНИНСКЭ ПОЛИТИКА БЭЕЛҮҮЛЭГДЭНЭ

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй ээлжээтэ Пленумэй хүдэлмэрилжэ байhан тухайнь гадаадын хэблэлэй органууд үргэноор мэдээсэнэ. КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй Пленум дээрэ хэлэhэн үгэдэ информационно агентствануудууд, хэблэл, радио ба телевидени гол анхаралаа хандуулна.

Болгариин «Работническо дело» газетэ энэ үгын текстые нимэ гаршаг доро толилбо: «КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлгын дайшалха программа». Редакционно статья соогоо энэ үгые шэнжэлхэдээ, газетэ иигэжэ бэшэнэ: «КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин хэлэhэн шэнжэлхы ба үгэхэ түгээгы удхатай үгэ ленинскэ политикын бэелүүлэгдэжэ байhые тодо hонирхор элирхэйлэн гаршална. Имэгтаа энэ шухала документ КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө совет коммунистнуудай, бүхы совет арадай тэмсэлдэ КПСС-эй ЦК-гай Пленумэй онсо удха шанартай байhые тодорхойлно».

КПСС-эй ЦК-гай Пленум дээрэ Л. И. Брежнев дэлгэрэнгы үгэ хэлэхэдээ, СССР-ые саашадань хүгжөөхэ ерээдүйн хэг түсэбүүдые табиhан байна гэжэ Чехословакиин «Руде право» газетэ тэмдэглэнэ. Эдэ түсэбүүд Советүүдэй ороной арадай ажахые урагшань бата найдамтайгаар дабшуулха харалатай шэглэлтэй. Эдэ түсэбүүд КПСС-эй XXV съездын Директиванүүдтэ харюусаhан социальна үргэн ехэ программа болоно.

Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгые баруун оронуудай агентствануудууд хэблэлдэ толилходоо, мүнөө Советскэ Союзда 216 миллион тонно тариан хадаглажа, энээн лэ урагаса сэхэтэй байhан 1973 оной дүнгүүдые үлүүлбэ гэжэ тэмдэглэнэ.

«Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгэ дотор дотоодын ба гадаадын политическэ асуудалнуудаар гол шухала үргэн ехэ зорилгонууд шиидхэгдээ» гээд «Вашингтон пост» газета бэшэнэ. Л. И. Брежнев совет политикын бүхы гол дүрэмүүд тухай тодорхойлжо хэлэhэн байна гээд американ информационно агентствануудууд мэдээсэнэ. Саашанхи дүрбэн жэл соо совет экономикые хүгжөөхэ талаар горитой ехэ юумэнэй хэгдэхэ, үнэхэл эдэбхиин гаргагдаха байhан тухай энэ үгэ дотор тэмдэглэгдэнэ гэжэ ЮПИ агентство тоолоно.

Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгэ соohoo совет-американ харилсаануудта зориюулагдаhан бүлэгысень абажа, «Нью-Йорк таймс» газетэ толилбо.

«Брежнев hаяар Францида ерэхэ» — гэhэн гаршаг доро Парижай «Фигаро» газетэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин хэлэhэн үгэ соohoo Советскэ Союзай ба Франциин хоорондохи харилсаанай хубиинсь толилhон байна.

«Бонтой харилсаа холбоогоо бэхижүүлхые СССР-эй хүсэжэ байhыень» совет хүтэлбэрилэгшэ мэдүүлбэ гэжэ Баруун Германиин «Зюддойче цайтунг» газетэ бэшэнэ. «Л. И. Брежневэй hанамжын ёhoop, бундестагта болоhон hунгалтын үеэр СДПГ—СвДП-гэй нэгэдэлэй илалта түйлаhан ушар Советскэ Союзай ба ФРГ-гэй хоорондохи харилсаае саашадань хүгжөөхэ таарамжатай эрхэ байдал байгуулhан болоно», — гээд Баруун Германиин «Франкфуртер альгемайне» газетэ мэдүүлнэ.

Японой Киодо Цусин гэдэг агентство энэ үгэ соohoo япон-совет харилсаанай бүлэгые дэлгэрэнгыгээр абажа мэдээсэбэ. hаяхан Япондо буугааша совет самолёдгой тохёолдоhон ушартай дашарамдуулан, «Японой правительствын ябуулгануудые» Л. И. Брежнев эрид сэхээр буруушааба гэжэ батална.

(ТАСС).

БЕЙРУТ

ЛИВАНДАХИ БАЙДАЛ

ТАСС

Ливанай ниислэл хотодо, ороной бусад хэдэ хэдэн районуудта харин нам байдалтай болонхой. Эр-Риядта болоhон зублөөн дээрэ туйлагдаhан Ливандахи буудалдаае зогсоохо тухай хэлсээе хёморолто талануудай бэелүүлнэ, гэжэ арабуудай хоорондын сэрэгүүдые командалагшын орлогшо Мубарек мэдүүлбэ.

Буудалдаа зогсоохо тухай хэлсээе хязгаарлуулhан ушар октябриин 25-да энэ тэндэ тохёолдоо. Ливанай национально-патриотическа хүсэнүүдэй хэдэн эмхинүүдэй баримта мэдээнүүдэй ёhоор, хархис христиан хүсэнүүд хэлсээгээ эбдэжэ, Бейрудэй баруун талын байрын гэрнүүдэй кварталнуудые ехэ буугаар, миномедоор буудаа.

Ороной урда хубидахи байдал аюул түбэгтэй байhаар, Ливанай хархис христиан хүсэнүүдтэй үгэсэhэн Израилиин ээрхэг түримхэйшүүл Израильтай хилэлдэг Ливанай газар дайдын зарим хубиие булимтаран эзэмдээд, национально патриотическа хүсэнүүдтэ, Палестинын эсэргүүсэлтын хүдэлөөндэ харша сэрэгэй ябуулга хэнэ.

СОФИ

БКП-гэй ЦК-гай ПЛЕНУМ

ТАСС

БКП-гэй ЦК-гай пленум октябриин 26-да эндэ болобо. Түсэбтэ долоодохи табан жэлдэ (1976—1980 онууд) ба 1977 ондо НРБ-гэй социально-экономическа хүгжэлтын түсэбэй проектые тэрээндэ хабаадагшад зүбшэн хэлсэhэн байна.

БКП-гэй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, НРБ-гэй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ С. Тодоров түсэбэй проект тухай элидхэл хээ.

Пленум энэ асуудалаар шиидхэбэри нэгэн дуугаар баталан абаба.

БУДАПЕШТ

ВСРП-гэй ЦК-гай ПЛЕНУМ

ТАСС

Венгриин Социалис хүдэлмэришэнэй партиин Центральна Комитедэй пленум октябриин 26-да эндэ хүдэлмэреэ эхилбэ. Коммунистнуудай марксистско-ленинскэ бэлэдхэл тухай, мүн бусад хэдэ хэдэн асуудалнуудые пленум зүбшэн хэлсэхэ.

АФИНА

ГРЕЦИИН КОМПАРТИИН X СЪЕЗД ЗАРЛАГДАХАНЬ

ТАСС

Грециин Компартиин Центральна Комитедэй мэдээсэлые «Ризоспастис» газетэ толилбо. Грециин Коммунис партиин X съезд зарлаха шиидхэбэри тухай энээн дотор хэлэгдэнэ. Съездын хэлыдэ зарлагдаха сагынь, зүблэхэ зүйлнүүдынь хожом соносхогдохо юм.

Грециин Компартиин X съезд 30 жэлэй забhарлалай hүүлээр нюуса бэшэ байдалда үнгэргэгдэхэ байна гээд мэдээсэл дотор тэмдэглэгдэнэ. Энэнь партиин эмхидхэлэй, политическа, үзэл сурталай ажал ябуулгада асари ехэ үйлэ хэрэг, ороной демократическа хүдэлөөндэ, политическа бүхы ниитэ байдалда шухала үйлэ хэрэг болоно.

ЛОНДОН

Дж. КАЛЛАГЭНАЙ ХЭЛЭhЭН ҮГЭ

ТАСС

Англиин премьер-министр Дж. Каллагэн Би-Би-Си гэжэ телевизионно программаар үгэ хэлэхэдээ, өөрын жэлнүүдтэ ороноймнай экономическа байдал hайжарха гэжэ найдаhанаан үлүү гээд оронойнгоо хүн зоние hоригылhэн байна. Социальна эрилтэнүүдтэ мүнөө hомолонгые саашадань хороохо шухала гэжэ премьер-министр хэлээд, национальна экономикын hэргээлгын түлөө ниитэ байдал ехэ бэрхэтэй болохомнай гэжэ тэмдэглээ. Англи уласхоорондын мүнгэн hангай жасаhаа мүнгэ зээлээр абахые хандаха ушартай болохо байна гэжэ тэрэ хэлэбэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. КПСС-эй ЦК-гай Пленум тухай информационно мэдээсэл. КПСС-эй ЦК-гай Пленумэй тогтоол. СССР-эй Верховно Соведэй сесси тухай мэдээсэл. СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, СССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ депутат Н. К. Байбаковой хэhэн «СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гүрэнэй табан жэлэй түсэб тухай» гэжэ элидхэл.

Хоёрдохи ба гурбадахи хуудаhануудта. Нүхэр Н. К. Байбаковой элидхэл

Дүрбэдэхи хуудаhанда. Нютагай hонин. Хилын саанаhаа.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.10 — 15.20 —19.00—22.45 — «Эти непослушные сыновья» — телефильм (1—2-дохи сери). 10.25 — «Нүхэдэй шэг шарай». Уран зохёолшо А. Алексин дамжуулгые хүтэлбэрилхэ. 11.10—Омскын ород арадай гүрэнэй хоорой концерт. 11.40 — «Сагай шалгалта» телефильм. 12.00 — «Горнистнууд, харюусагты!» 12.45 — Үхибүүдэй фильм — «Таинственная находка». 14.00 — Шэнэ hонин. 14.10 — Забhарлалга. 14.20 — «Шатарай hургуули». 14.50 —«Олон түмэнэй ленинскэ университет». 16.35 — «Спортлотогой» тираж. 16.45 —«Нүхэдэй шэг шарай» гэhэн дамжуулга. 17.30 — Духовой оркестрэй концерт. 18.00 — «Время». 18.30 — «Роботы, роботы, роботы»... Телевизионно фильм.

Улаан-Үдэ. 20.15 — Үйлэдбэриин түрүүшүүлдэ үгэ үгтэнэ. 20.40 — Телевизионно hонин.

«Орбита». 21.00 — Шэнэ hонин. 21.15 — Забhарлалга. 21.20 — «Залуушуулай адрессууд». 22.15 — «Олон түмэнэй ленинскэ университет».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.15 — Үхибүүдтэ зориюулагдаhан мультфильм. 19.15 — «Шалгалта» — киноповесть.

«Орбита». 20.15 — «Нүхэдэй шэг шарай» гэhэн дамжуулга.

Улаан-Үдэ. 21.00 — Концертын программа. 21.30 — «Родины солдат» — уран hайханай фильм.

САГАЙ УЛАРИЛ

Мүнөөдэр хойто аймагуудаар, Байгалай хойто нютагуудаар нэгэ сэлмэжэ, нэгэ бүрхэжэ байха, зарим нютагуудаар багахан саhан орохо, бусад аймагуудаар шиниг нойто орохогүй. Баруун-хойноhoo секундын 5—10 метрэй хүсэтэйгөөр hалхилха. Температура 5—10, Байгал шадарай нютагуудаар 0—5 градус хүйтэн болохо.

Улаан-Үдэдэ үүлэтэйшэг байха, шииг нойто орохогүй. Баруун-хойноhoo секундын 5—10 метрэй хүсэтэйгөөр hалхилха. Температура 5—7 градус хүйтэн байха.

Октябриин 29—30-да республика доторнай үүлэтэйшэг байха, шииг нойто орохогүй. 0—5 метрэй хүсэтэйгөөр hалхилха. hүниндөө хойто аймагуудаар — Захааминай, Түнхэнэй, Ахын аймагуудаар 27—32, урда аймагуудаар — 22—27, үдэртөө 10—15 градус хүйтэн болохо.

□ «БУРЯАД ҮНЭН» □ 1976 оной октябриин 28. □ 4-дэхи хуудаhан □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР. Н-02027